

2 OBSERVANT

Alleen Leiter-Nypels blijft over als partner

BOEKHANDEL KRIJGT SMALLERE BASIS

De nieuwe academische boekhandel aan de Bouillonstraat gaat door, zij het niet op de wijze zoals was voorzien. Van de overgebleven gesprekspartners van de universiteit, boekhandel Bergmans, (onderdeel van Bruna), en boekhandel Leiter/Nypels (onderdeel van Van Piere Holding), is de eerstgenoemde afgefallen. Dat betekent dat de nieuwe boekhandel voor 80 à 90 procent in handen komt van Leiter/Nypels-Van Piere, terwijl het restant door de RL wordt ingebracht, aldus de universitaire onderhandelaar, coördinator Harry Fekkers.

Met de terugtrek van Bruna-Bergmans uit de onderhandelingen is een definitieve streep gezet onder de plannen voor een min of meer monopolistische academische boekhandel in Maastricht. Zowel Servaas, Bergmans als Leiter/Nypels zouden volgens de oorspronkelijke opzet participeren in de nieuwe onderneming en afzien van hun deel van de wetenschappelijke markt. Servaas raakte in mistige overnameconstructies betrokken en was de eerste die afviel, Bergmans bleek deze week toch weinig te zien in deelname. Volgens directeur De Ruiter zijn de rendementsverwachtingen van de nieuwe winkel in de Bouillonstraat te gering om voor Bergmans interessant te zijn. Deze boekhandel gaat nu gewoon door met de wetenschappelijke afdeling. Noch voor de RL noch voor Leiter/Nypels is deze ontwikkeling reden om de onderneming af te blazen. Men verwacht geen ernstige concurrentie van Bergmans en evenmin van Servaas, mocht dat onder de nieuwe eigenaar op de academische markt blijven opereren.

Voor LN-Van Piere moet het huidige resultaat iets van een overwinning hebben. Tot vorig jaar was LN min of meer de verplichte hofleverancier van de universiteitsbibliotheek. Die band werd wegens ontevredenheid over de prestaties echter doorgesneden, waarop het college van bestuur de UB voortaan de vrijheid liet daar te bestellen waar de beste prijs-kwaliteitverhouding gold. Het tijdschriftenpakket werd daarop weggehaald bij LN, de boekbestellingen bleven voorlopig nog. Intern onderzoek bij de UB dat kortgeleden is afgerond wijst inmiddels uit dat vooral buitenlandse boeken veelal goedkoper, maar in ieder geval sneller direct in het buitenland te krijgen zijn.

Niettemin heeft het college van bestuur zich in de besprekingen over de nieuwe academische boekhandel verplicht tot de inbreng van het UB-boekenbudget in de winkel. Daarmee is de oude situatie van gedwongen winkelnering weer hersteld, maar volgens Fekkers zullen de eisen van de UB wat betreft kortingen en

service zo veel mogelijk gehonoreerd worden. "We zitten er juist in om daar invloed op uit te oefenen", verklaart Fekkers. In ieder geval is de officiële uitspraak van het college dat de UB naar eigen goeddunken haar bestellingen kan plaatsen waar zij maar wil, van de baan, beaamt hij. Het reductiebureau zal eveneens met zachte drang worden geadviseerd via de nieuwe winkel te bestellen.

Inmiddels hebben de transacties met en rond de boekhandel Servaas bijna oprette-achtige dimensies aangenomen. Over en weer beschuldigen de betrokken partijen elkaar van onbetrouwbaarheid. De jongste stand van zaken is dat de aandelen van de Servaasboekhandel (officieel de Wetenschappelijke Boekhandel Limburg) per 1 september zijn overgenomen door de firma Vierkant Boek bv, die vooral 'AKO-achtige' zaken drijft. Twee van de drie personeelsleden hebben zich ziek gemeld, zodat directeur Reiber heeft besloten een interim-manager aan te stellen die orde op zaken kan stellen. "Luilekkerland is voorbij, nu moet er weer winst gemaakt worden", benadrukt Reiber. Het personeel van Servaas, en met name bedrijfsleidster Marion Datema, vreest een totale karakterwijziging van de boekhandel onder het bewind van Reiber en dreigt met een proces als dat inderdaad zal gebeuren. Reiber op zijn beurt beschuldigt Datema van kwaadsprekerij en chantage. "Ik ben toch niet van plan er een pornoshop van te maken", zei hij.

Niettemin geeft hij toe het liefst zonder wetenschappelijke afdeling verder te gaan, en hij is dan ook van plan om besprekingen met de universiteit te openen om alsnog dat deel van de collectie kwijt te raken. Niet uitgesloten is zelfs dat Vierkant Boek alsnog de hele Servaasboekhandel aan de RL zal aanbieden. Omgekeerd is het evenmin uitgesloten dat de universiteit daarop ingaat, zo liet Fekkers weten.

Wammes Bos

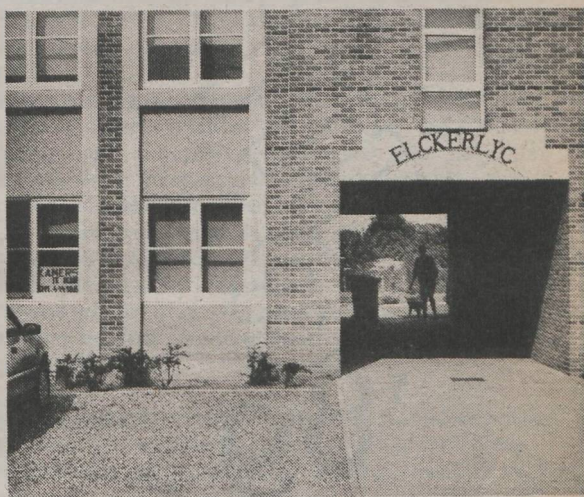
Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 2, 7 september 1989

Inhoud

Pagina 5

Wonen in België

Studeren in Maastricht, wonen in België. Als het niet anders kan, dan moet het maar. In Maastricht zijn nu eenmaal te weinig kamers. Ondernemende Belgen hebben hun kans geroken, maar het begint er maar uit te zien dat de varkenscyclus onverbidde-lijk toeslaat. Terwijl er in de gemeentehuizen van Riemst en Lanaken stapels bouwaanvragen liggen te wachten, heeft het Kamerbureau nog 160 kamers in de aanbieding.

Pagina 8

Opera en cultuur

Samen met de Open Universiteit en de Rijkshogeschool Limburg organiseerde de faculteit der Algemene Wetenschappen een negendaagse cursus over het fenomeen opera. Drieëndertig cursisten waren de opera blijkbaar zo gunstig gezind dat ze er elfhonderd gulden voor over hadden.

Pagina 9

Acupunctuur

Nu was de acupunctuur als eerste alternatieve geneeswijze bijna ingeburgerd, komen er drie onderzoekers uit Maastricht vertellen dat de werking even twijfelachtig is als heel wat andere pseudo-geneeskunde. Die jongens uit Maastricht moeten wel héél ondeskundig zijn.

Pagina 16

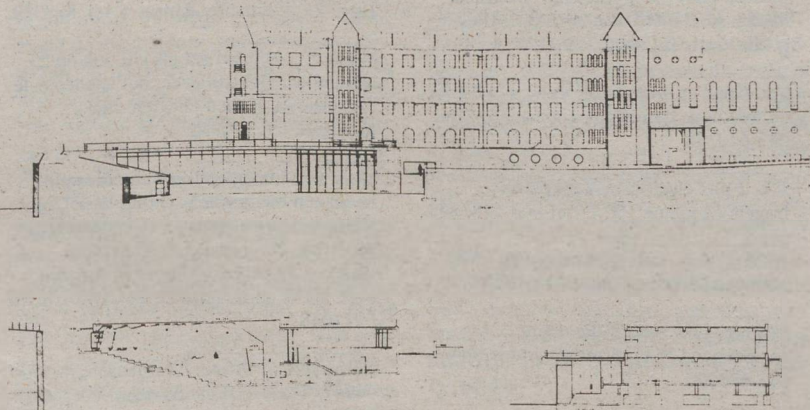
Bedrijvige studenten

Al lijkt het misschien zo, toch is geld verdienen niet de eerste drijfveer voor studenten die met hun vers verworven kennis een eigen bedrijfje opzetten. Dat althans beweren zij zelf. De kick om iets van de grond te tillen weegt zwaarder. Makkelijk is het ondertussen niet. Les 1 mag al niet overgeslagen worden: zorg voor een kostuum en een visitekaartje. Anders tel je niet mee.

Ondergrondse collegezaal

Als alle voorbereidingen naar wens verlopen, wordt in oktober een begin gemaakt met de bouw van een ondergrondse collegezaal in de tuin van de Tongersestraat 53, waar de economische faculteit gevestigd is. De nieuwe collegezaal, die plaats moet bieden aan 500 personen, wordt gesitueerd in de glooiing van de tuin tussen het Kruithuis en de stadswal. Het dak van de collegezaal vormt een terras dat doorloopt van de nieuwe zij-ingang van de faculteit tot aan de stadswal, die zodoende een verbindingsweg zal vormen tussen de economen in de Tongersestraat en de juristen in de Nieuwenhof. Het plan is om de Nieuwenhof ook aan de zijde van de stadswal van een ingang te voorzien.

De bouw van de collegezaal is de eerste fase van het 'Structuurplan Binnenstad', dat is opgesteld door architect Jo Coenen om de gebouwen in de binnenstad beter op elkaar te oriënteren.

Zij-aanzicht van Tongersestraat 53 met links de stadswal en rechts de Tongersestraat. Op de onderste tekeningen links een doorsnee van de collegezaal en rechts van de nieuwe zij-ingang

t
i
m
'89

the industrial marketing experience

5-9 december 1989
Kasteel Vaalsbroek, Vaals

voor wie laatstejaars studenten met een
• technische
• bedrijfseconomische of
• bedrijfskundige
universitaire opleiding

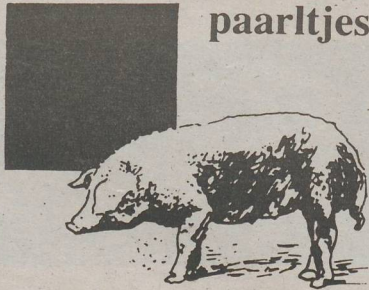
inschrijving brochure en aanmeldings-
formulieren zijn verkrijgbaar bij
• studie adviseur
• studievereniging
• DSM
afdeling Management Development
t.a.v. Drs. C. Speur
Postbus 6500
6401 JH Heerlen
Tel. 045 - 78 27 98 78 27 94

uiterste inschrijfdatum: 15 oktober a.s.
aan deelname zijn geen kosten verbonden

**vijfdaagse industriële
marketing course
unieke leerervaring
kennismaken met DSM**

DSM
we hebben een oplossing of we vinden er een

paartjes

Paartjes alleen schriftelijk inleveren bij de redactie. Niet-commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en medewerkers. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 2,50 per regel (32 lettertekens).

TONEEL spelen bij Alles is Drama! De regisseurs vertellen woensdag 13 sept. welke stukken zij dit jaar gaan doen. Kom om 21.00 uur naar het Löss-THEATER, Achter de Barakker 31A.

Het Vrouwengezondheidscentrum Maastricht (VGC) start in sept. a.s. 1989 een groep voor vrouwen met Anorexia Nervosa. In de groep wordt aan de hand van thema's gewerkt die belangrijk zijn bij Anorexia Nervosa, zoals eten, identiteit, zelfvertrouwen e.a. Geïnteresseerden kunnen zich opgeven bij het VGC (tel. 043-252319). Wij nemen dan z.s.m. contact met U op.

T.k. Audi 80 Diesel, bl. metal, 4-deurs, 47.000 km, 9 mnd. oud (nog in fabrieksgar.). I.v.m. vertrek buitenland van 44.000,- voor 31.000,-. Ed Beckers, BMC, tst. 499.

Gezocht: spontane goede zangeres met veel uitstraling en leuk uiterlijk voor jazzrock Blue Band. Bel Harm Jan, 647277.

Studancing vrijdag 8 september: optreden Blue Band studenten Jazz Rock Band. Alle studenten zijn uitgenodigd!

T.k. gevr. kinderfietsje (met zijwiel) voor kind van 3 jaar. Gerard Hensen, tel. 887166.

T.k. sneeuwkettingen (niet gebruikt), C64 homecomputer, als nieuw (incl. stofhoes, lit.), printertje voor C64, Joystick, datarecorder voor C64, stereo cassette recorder, platenspeler, 2 geluidsboxen, koffiezetapparaat. Tel. 045-444993, na 18.00 uur.

Vrijdag 22/9 Culturele dag '89 in de Stadsschouwburg. In 4 zalen doorlopende voorstelling van 's middags 13.30 u. tot 's nachts 1.30 u. Veel ballet, muziek, workshops, poezie, cabaret, enz. Voor verdere informatie kijk achterin op de cultuurpagina. S.V. KOKO.

Afrikaanse band: Tinotamba met de zangeres Rosemary de Souza. Op de culturele dag van 22 september in de Stadsschouwburg.

Close Harmony Koor Maastricht, repeteert weer op woensdag-avond en zoekt nog 2 tenoren en 1 bas. Inl.: Mir 250968.

T.k.a. 2 pers. grenen bed met matras (140 x 200 cm): 125,-. 4 pers. bungalowtent: 50,-. Bielzen tafel (60 x 120 cm): 60,-. Luxe manou stiel met kussens: 100,-. Alles in goede staat. Tel. 04407-2611.

T.k. Getal en Ruimte 5/6V-A1 + A2 voor de wiskunde deficiëntie cursus: 65,-. Bel 043-618348.

T.k. 2-pits elektrische kookplaat. Nagenoeg nieuw 100,-. Bel 043-6183348.

Aangeboden: vrij regelmatige lift naar Nijmegen-Arnhem. Bel 043-618348.

Massage met natuurlijke oliën, ontspannend of bij klachten en blessures, 043-435200.

Ver. Eijdens Toneel zoekt voor een productie muzikanten voor het spelen van circusmuziek: violist(e), basist(e), slagwerkende, accordeonist(e), blazers. Inf. en aanmelden bij: Lucia Geurts, 04409-3641 / 043-887174 of Ans Peters, 04409-3347.

Gezocht: tennisspelers die met mij een groepje van 4 mensen willen vormen om voor 65 gulden via de Universiteit 16x te tennissen. (Een sportkaart is verplicht). Niveau: C2-D1. Ingrid, tel. 043-430394.

Op vrijdag 15 sept. organiseert PROMETHEUS, het oudste onafhankelijke herendispuut, een INFO-avond. Deze heeft plaats in LE CHEVALIER, Graanmarkt 3 (Hoek Bernardusstraat). Tel. 622024 of 2182232.

T.k. boekenkast (wit, dicht, 5 schappen), H. 1.75m / Br. 0.60m / D. 0.25m: 45,-. Tafel (wit met lade), H. 0.76m / Br. 0.81m / D. 0.53m. Salontafel (wit met glasplaat), H. 0.37m / Br. 1.03m / D. 0.78m: 55,-. Tel. 09-3212455487 (Remco).

T.k.a.: 15,- per deel: Drs. J.W. Middelink: Systematische Natuurkunde, deel A. Drs. H.P. van Keulen e.a.: Chemie in theorie en praktijk, deel 2V en 3V. Tel. 043-212580 t.n.v. Bernice.

T.k. zomerkapje van Fiat Spider 850, in zeer goede staat. Prijs ca. 200,-. Tel. 043-218009. Vraag naar Jos Bertholet.

T.k. koelkast met diepvriesvak. Prijs 60,-. Tel. 043-218009. Vraag naar Margot Beneken.

Alles is Drama zoekt TONEELSPELERS! Kom woensdag 13 sept. om 21 uur naar het Löss-THEATER. Achter de Barakken 31A (gewijzigde locatie).

T.k.: oma's DRESSOIR, 140 x 80 x 40 cm, kleur noten, in prima staat. Prijs 50,-. Na werktijd, tel. 043-4347322.

Spoed! Attentie Diensthoofden/Stagegroepvoorzitters. Huidige medewerker dienst Studentenzaken zoekt administratieve werkzaamheden van structurele aard. Heb ruime ervaring op het gebied van computer en programma's (WP, Lotus, dBase, Cardbox en het werken met de Macintosh). Wie reageert? Tel. 887349.

Help! John van Roy, reeds in co-schappen en nog steeds zonder vrouwelijke wederhelft, zoekt degelijke vrouw (leeftijd tot 60 jaar), Wilhelminasingel 38, 043-211957.

Opel Kadett City 1.2 S 1977. APK sept. 1990 in goede staat, 126.000 km, 1.350,-. Tst. 7168 of 04404-1856 na 18.00 uur.

Eenzaam? Gratis dwergkonijntje met kooi. Heeft veel beweging nodig. Annemarieke 043-211858.

Wees er snel bij! Te koop (in normaal werkende staat): koelkast 40,-, 4-pits gasfornuis (incl. nieuwe aansluitleidingen) 35,-. Inl. 043-475061.

Vrouw 32 jaar, m. goede ontwikkeling, biedt zich aan als kinderjuffrouw. Werktijden n.o.t.k. Maasticht e.o. Tel. 632463.

T.k. hoogslaper grenen, trainingsrollen compleet om race-fiets op vast te zetten (nooit gebruikt). T.e.a.b. Te bevragen bij A. Dassen, tel. 043-471284.

T.k. vogelkooi, doorsnee 40 cm, hoog 65 cm: 25,-. J. Khalifa. Abstr. 4. tel. 888339.

Wie krijgt zijn bul net als wij ook op 23 november? Bel dan even, om iets leuks te organiseren. Kalien Groffen, Ineke Kortland, tel. 219953.

Voor verhuizing en (dispuuts)uitstapje: neem een busje van Stichting BUBU. Verhuur van personen- en goederenbusje 50,- resp. 45,- per dag, 0,30 per km, waarvan de eerste 100 km vrij (prijzen excl. BTW en brandstof). Tel. 043-256162 / 211048.

Aangeboden: Vervoer Terneuzen, 01150-94747. Therese Bolderikweerd 29C24 Maastricht.

Gevr.: Studenten, die tegen vergoeding enkele uren per dag willen assisteren in Huiswerk Instituut. Serieuze brieven met vakkenpakket naar: Papenweg 8, Maastricht.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar 04409-2324. Kosten 62,50 in Maastricht of omgeving.

Voor en door studenten; Sociëteit Xaviera voor alle feesten (50-150 pers.). Tel. 211400, Michiel.

Massage-cursus. Div. massagevormen en technieken creatief leren gebruiken o.l.v. therapeut, 043-435200.

"Tam-tam" CD-verhuur. Nu al meer dan 1100 CD's. Elke maand minstens 50 nieuwe titels. Minimaal 75% van CD-Top 100. Oude Tweebergenpoort 7A, Maastricht (nabij Vrijthof). Tel. 256726.

Te koop voor medische studenten: diverse cassettebandjes met hartgeruisen 5,- p. stuk diverse kleinere naslagwerken, plaatwerk etc. Tel. 04490-76732, M. Geertzen.

Is er iemand die i.v.m. mijn studie wil OPPASSEN op mijn kinderen van 1 1/2 en 3 jaar, ca. 10-13 uur per week. De tijden variëren, maar zijn altijd overdag. Ik heb zo snel nog iemand nodig. Wil je meer weten, bel dan Els Geelen, tel. 043-630233.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon: 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hamelers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Ad van Iterson

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyn de Leeuw

Redactie-assistente
Marlies In de Braekt

Foto's
Franco Gori

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Eldee Offset Heerlen

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie, telefoon 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Frank Speet, dienst Voorlichting. Telefoon: (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,00 per jaar.

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mara (Leiden), Unifers (Tilburg), Delta (Delft), KU-Nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen

BETERE STUDIEBEGELEIDING MOET AFHAKEN VOORKOMEN

De selectie voor de poort van het hoger onderwijs is niet met pasklare recepten te verbeteren, zei de voorzitter van het college van bestuur drs. L. Vredevoogd tijdens de opening van het academisch jaar. Wat door uiteenlopende politieke partijen als VVD en PvdA aan oplossingen wordt gesuggereerd deugt niet of leidt tot weer nieuwe problemen. Nodig is volgens Vredevoogd dat het voortgezet onderwijs een structuurwijziging ondergaat die een betere doorstroming van talent kan bewerkstelligen. Wanneer dat talent eenmaal op de universiteit is beland, moet een verbeterde begeleiding in de propaedeuse er voor zorgen dat de student op de juiste plek terecht komt. Alleen zo is het voortijdig verlaten van het hoger onderwijs, de 'drop out', te voorkomen.

Vredevoogd greep de verkiezingsstrijd aan om de opvattingen van de onderwijs-specialisten van VVD en PvdA over selectie en drop out-problematiek eens tegen het licht te houden. "Gebrek aan realiteitsgehalte", concludeerde hij daarover. De VVD-er Franssen wil een strenge selectie op grond van de studieresultaten in het voortgezet onderwijs, zodat alleen de besten het wetenschappelijk onderwijs bereiken en de uitval dus minder zal worden. Maar, vindt Vredevoogd, middelbare schoolcijfers en vakkenpakketten zeggen niet zoveel, zodat veel talent op deze manier verloren kan gaan. Kritisch toonde hij zich ook over het voorstel van de PvdA-er Wallage, die een uitgestelde selectie propageert door middel van een gemengd 'brugjaar' voor wetenschappelijk- en hoger beroepsopleiding. Daarmee worden de selectieproblemen alleen maar groter, terwijl de propaedeuse "onverantwoord heterogeen" zal worden, waarschuwde de collegevoorzitter. Toch moet de discussie over selectie en uitval aangepakt worden, al was het maar omdat de behoefte aan hoog opgeleiden in de nabije toekomst alleen maar zal toenemen, terwijl omgekeerd door de afnemende bevolkingsgroei de 'jaargeneraties' krimpen.

Het is dus de taak van het voortgezet onderwijs om meer mensen geschikt te maken voor een hogere opleiding. Daarvoor, zei Vredevoogd, zal het voortgezet onderwijs structurele aanpassingen moeten ondergaan. Wat die precies in moeten houden vermeldde hij echter niet; daar moet de toekomstige minister van onderwijs zich volgens Vredevoogd maar over buigen. En die krijgt nog een taak op zijn bord: eens goed laten uitzoeken wat de oorzaken zijn van het voortijdig verlaten van de universiteit en vooral van het HBO. Zolang we die oorzaken niet kennen zijn ook de remedies ongewis. Niettemin nam

Vredevoogd vast een voorschotje op de uitkomst van dergelijk onderzoek: drop out vermindert door het bieden van een "goede onderwijskundige kwaliteit en een goede individuele begeleiding van studenten". Daarvoor biedt het Maastrichtse systeem "goede perspectieven", meent hij.

Na deze onverhulde lofzang op de eigen universiteit mocht Peter Hilderink, voorzitter van de universiteitsraad, wat kritische kanttekeningen bij het werk- en studieklimaat aan deze instelling plaatsen. Studenten die hun programma deels in een andere faculteit willen lopen komen van een koude kermis thuis: er is geen onderlinge afstemming in de duur en zwaarte van de onderwijsblokken. Wil een kleine universiteit als de onze dus een gedifferentieerd onderwijsaanbod bieden, dan kan men zich geen los van elkaar opererende faculteiten permitteren, betoogde Hilderink.

Ook over het arbeidsklimaat van het (wetenschappelijk) personeel liet hij zich kritisch uit. Het ontbreekt hier veelal aan carrièreperspectieven, zeker voor Aio's, en dat kan weer ongewenst vertrek naar elders en dus kapitaalvernietiging ver-

oorzaken. Bovendien wordt de betrokkenheid van het personeel niet groter als reorganisaties zich over de hoofden van de betrokkenen lijken (Hilderink bleef voorzichtig) af te spelen. Het college van bestuur wekt de indruk zaken van bovenaf op te willen leggen. Een openlijk bestuurlijk proces en publieke discussie verdienen echter de voorkeur, hield hij de universitaire bestuurders voor.

Het lijken vooral tactische redenen die ten grondslag lagen aan de uitnodiging aan de gastspreker, mr. Laurens-Jan Brinkhorst om de opening van het academisch jaar op te luisteren. Brinkhorst, voormalig D'66 politicus en EG-vertegenwoordiger in Japan, is tegenwoordig top-ambtenaar in Brussel voor milieuzaken en nucleaire veiligheid. Juist zijn bemoeienis op dat eerste terrein, milieu, kan voor de beoogde nieuwe studierichting milieugezondheidskunde wel eens van nut zijn: Brinkhorst kan Brusselse subsidie- en opdrachtgeuren openen, hoopt men in Maastricht.

Maar deze achtergronden kwamen afgelopen maandag niet aan de orde, ook niet in de rede van Brinkhorst zelf. Hij schetste de Europese uitdaging die de universiteiten hebben te beantwoorden als eenmaal 1992 is aangebroken. Daarbij wist hij zijn academische gehoor beurtelings te kietelen en te vermanen. Kietelend was zijn steun voor de algemene wens tot meer financiële armslag en grotere autonomie. Alleen zo kunnen de instellingen in Europa liefst samenwerkend hun niveau op peil houden. Anderzijds moet van de Europese Commissie niet teveel verwacht worden, waarschuwde hij: stimulering met speciale programma's gebeurt, maar zal nooit meer dan aanvullend zijn. Het profijt voor de universiteiten ligt minder op het financiële vlak dan in de verwerving van erkenning en prestige.

Wammes Bos

Universiteit gaat faalangst bij scholieren bestrijden

De vakgroep Geestelijke Gezondheidskunde (GGK) begint dit studiejaar een onderzoek naar faalangst in de bovenbouw van de middelbare school. Gekeken wordt of faalangst van scholieren tijdens hun schooljaren verandert in de 'volwassen' sociale angst.

Over faalangst bij middelbare scholieren is veel geschreven en er worden ook al jarenlang trainingen gegeven om de angst te bestrijden. Maar tot dusverre wordt het probleem vrijwel uitsluitend in de eerste twee klassen van de middelbare school gesitueerd. Het onderzoek van de vakgroep GGK is vooral bijzonder omdat er wordt gekeken naar faalangst bij oudere scholieren. Studenten van de vakgroep GGK houden zich al geruime tijd bezig met onderzoek naar en trainingen tegen sociale angst. Volgens projectleider drs. Peter Paul Mersch zou sociale angst zich wel eens voor het eerst kunnen manifesteren tijdens de schoolperiode. "Door in een vroeg stadium in te grijpen hopen we dat mensen wat zelfverzekerder van school komen en later minder sociale problemen krijgen." Er zijn volgens Mersch verschillende

vormen van faalangst. "Je hebt scholieren die exclusief bang zijn voor examens. Ze worden gespannen, blokkeren, kunnen niet meer goed presteren. Daarnaast zie je een groep mensen die bang is voor spreekbeurten, die de vinger niet durft op te steken in de klas, die niet goed met medeleerlingen kan omgaan. Dat raakt duidelijk aan sociale fobie. De angst om een spreekbeurt te houden en de angst om in een vergadering het woord te voeren lijken op elkaar, en wij willen onderzoeken hoe dat verband precies ligt. Voor sociaal fobici is in feite elke sociale situatie een soort examen. Alleen rept men bij volwassenen niet meer over faalangst."

Het onderzoek wordt uitgevoerd door GGK-studente Ineke Wessel in samenwerking met het SOB, een beroepskeuzebureau in Geleen. Dit bureau geeft op

middelbare scholen al jaren trainingen om van faalangst af te komen, echter alleen voor de eerste twee klassen. Het SOB signaleerde dat oudere scholieren evenzeer met problemen kampen en wilde van de vakgroep GGK informatie over mogelijke trainingen voor deze groep. Omdat de vraag van het SOB aansloot bij de belangstelling van GGK voor de oudere middelbare scholier, besloot men tot bundeling van expertise. Het SOB heeft contact gelegd met zes Limburgse scholen voor HAVO en VWO, die in principe aan het onderzoek zullen meewerken.

Het onderzoek naar de relatie tussen faalangst en sociale angst is tweeledig. Een uitvoerige vragenlijst onder alle scholieren uit de bovenbouw moet inzicht geven over de manier waarop faalangst zich manifesteert. Daarnaast krijgen twintig tot zeventig leerlingen een

training, die hen van hun angst moet afhelpen. Na dit studiejaar wordt bekeken of het effect van de trainingen voortzetting rechtvaardigt.

Nog niet helemaal duidelijk is hoe deelnemers voor de trainingen worden geselecteerd.

Mersch: "Dat vereist een hele zorgvuldige procedure, want we moeten voorkomen dat de scholieren die meedoen als sociale kneusjes gestigmatiseerd worden."

Leerlingen uit de examenklassen zullen in ieder geval niet aan de trainingen deelnemen, om te voorkomen dat ze door alle extra aandacht nog nerveuzer worden dan ze waarschijnlijk toch al zijn."

Emely Nobis

Verder met Beatrix

Niks Willem-Ruud Lubberkok, Hans-Joris Mierhoeve of Ria-nieuwe stijl. Niks muisgrijs rechts of mosgroen links. Wij hebben weer eens allemaal gewonnen en gekozen voor Oud-Hollands Oranje. Dus verder met Beatrix.

Hebben de listige lijsttrekkers een paar weken lang alle stemmen uit hun banden gemompeld om ons op het juiste spoor te zetten, en wat doen wij? Wij laten ze in de kou staan en kiezen voor de warmte van de vorstin. Majesteit moet nu weer een club vrijwilligers zien te ronselen die namens haar willen gaan regeren, want zelf heeft ze wel wat anders aan haar kroon. En vervolgens moet ze ook nog met al die vreemde mannen op de smilefoto omdat hun vrouwen dat opwindend vinden.

Hoe komt het toch dat wij van die fifty-fifty-kiezers zijn? Of zou bisschop Bomers voor die uitslag een schietgebed gepreveld hebben in het Karmelitesenklooster Auschwitz? Of misschien zijn wij niet meer bang voor de Russen. Of wellicht hebben alle kiezers een dreigbrief in de bus gekregen, zoals de boekverkopers van V&D.

Het kan nog spannend worden. Moskowitz probeert ons al een boek door de neus te boren. Niet dat het hier een hond zal interesseren wat er in de Duivelsverzen staat. Maar stel je voor dat een boek als de Belastinggids verboden wordt vanwege smalende staatslastering. Dan weet toch geen mens meer hoe hij de lingerie van zijn derde vrouw aftrekbaar kan maken. Dan vervalt de hardwerkende stand toch snel tot de bedelstaf? Of stel, alle boeken van Maarten (die van het hart) moeten verbrand worden in de vuilverbrander. Van die uitstoot zullen de koeien nog rare sprongen maken, om van de moedermelk nog maar te zwijgen.

De sterke mannen en vrouwen die al die problemen konden oplossen, lagen op het stembiljet voor het grijpen. Maar iedereen heeft weer het gelijkspel-hokje gekleurd. Er blijft nu niets anders over dan dat onze opper scheidsrechteres via strafschoppen laat beslissen welke club de cup mee naar huis mag nemen. De vraag is nu: kan Kok Lubbers verrassen met z'n linker; redt Ruud het met z'n rechter; jat Joris een puntje weg met een vallende schijnbeweging; raakt Hans Doel 66; is Ria's damesvoetbal opgewassen tegen het herendubbel zonder stuurman? Dat alles zal Majesteit niet veel interesseren, als de Staatscourant maar niet verboden wordt.

Gelukkig heeft Brinkman op de valreep nog kunnen ritselen dat de verkiezingen in de toekomst geregeld worden door zijn vrienden van TV-10. Dat wordt een avondvullende talkpodiumshow. De kijkers hoeven alleen maar even te bellen wie ze de leukste lijsttrekker vinden. En de partij die het meeste betaalt krijgt de meeste telefoontjes, zo staat in het contract. Volksomroeper Van Dis maakt een kans om het zaakje op niveau de huiskamers in te kletsen. Maar dat is nog allemaal toekomstvideo.

Voorlopig gaan wij verder met Beatrix. En dat terwijl het CDA een andere naam achter die kreet had staat. Tijd voor jolijt. En dat terwijl Kok zijn reclamebureau een ander rijmwoord op tijd had laten verzinzen.

Ton Brouns

Medische studenten verplicht onderwijsgroepen te volgen

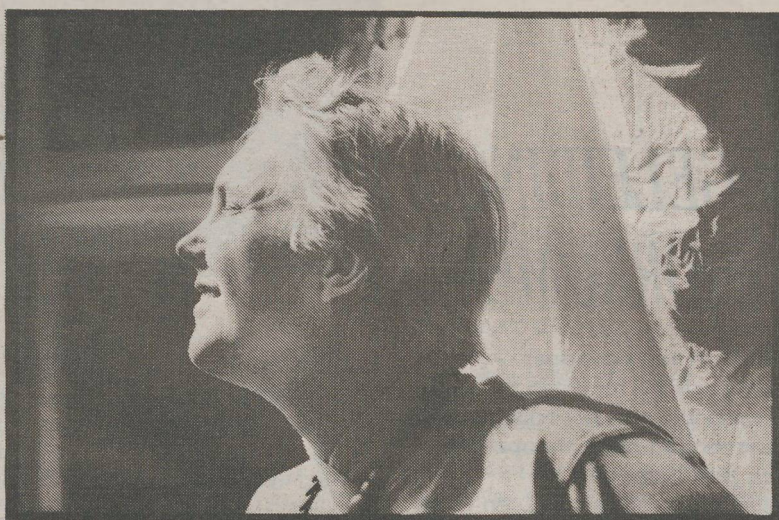
Met ingang van dit studiejaar stelt de medische faculteit de deelname aan onderwijsgroepen honderd procent verplicht. Wie niet komt moet als compensatie een essay schrijven over een onderwerp uit het betreffende blok. De lengte van het essay varieert met de duur van de afwezigheid. Zelfs één gemiste bijeenkomst moet al omgezet worden in een opstel. Griep, tandartsbezoek, sociale verplichtingen of leuke band: geen enkele reden wordt nog geaccepteerd, tenzij men gebruik kan maken van de hardheidsclausule. In geval van echte calamiteiten kan men een schriftelijk verzoek tot ontheffing van de essaytaak indienen bij de voorzitter van de onderwijscoördinatiecommissie Henriëtte Snelen. Alleen daar wordt beoordeeld of de afwezigheid al dan niet aanvaardbaar is. De tutor heeft slechts registratieplicht.

Het voorstel voor de invoering van de deelnameplicht werd medio mei gedaan aan de faculteitsraad, die het unaniem aannam. Het was neergelegd in een notitie over het functioneren van onderwijsgroepen, gemaakt door een speciale werkgroep, ingesteld door de studierichtingscommissie. Uit alle geledingen klonk steeds meer gemor op over het disfunctioneren van de onderwijsgroepen. Studenten gaven de Zwarte Piet aan de onderwijsmakers en vooral de tuto- ren: zij zouden ongeïnteresseerd, on- voorbereid en ondeskundig werken en vaak niet komen opdagen. Daartegenover stond de verzuchting dat steeds meer studenten met steeds minder inspanning dachten hun papertje wel te kunnen halen. Halve groepen moesten noodgedwongen worden samen gevoegd. "Een ondermijning van het systeem" volgens alle betrokkenen. Het probleemgericht onderwijs drijft op goed werkende onderwijsgroepen, waarin iedereen komt en gemotiveerd werkt.

In de notitie staan tien punten opgesomd, die de kwaliteit van het groepsonderwijs moet verbeteren. Voor tuto- ren onder- meer betere training en vorming, beter contact met de planningsgroepen en vooral een groter beroep op de verant- woordelijkheid. Een slecht functione- rende tutor verspeelt de tutorvergoeding voor zijn of haar vakgroep en wordt verplicht de vervolgtutortraining te vol- gen. Een beoordelingsinstrument hierbij is de studentenevaluatie van de tutor. Voor studenten is de honderd procent- aanwezigheidsregeling

ingesteld. Verder is betere voorlichting nodig, met name over het belang van de onderwijsgroepen en moet de kwaliteit van het onderwijs voldoende stimule- rend werken. Door de herziening van het curriculum hoopt men het laatste binnen afzienbare tijd te bewerkstelligen. Het probleem bij dwingend maatregelen is de controle en sanctienering. Het registratiesysteem moet waterdicht zijn. Nu op de tutor niet meer de taak rust om zelf een oordeel te vellen over de aan- vaardbaarheid van absentie, wordt de registratie objectief en eenvoudiger. Een sanctie moet zinvol, betaalbaar en voor iedereen even zwaar zijn. Vandaar dat uiteindelijk is gekozen voor de opstel- taak. Pas aan het eind van de vakantie werd de beslissing over deze sanctie genomen, waardoor de studenten laat op de hoogte konden worden gesteld. In- middels heeft iedereen een brief gekre- gen waarin de nieuwe regels worden meegedeeld. Binnenkort worden de inhoudelijke en formele criteria waaraan het essay moet voldoen bekend gemaakt. De medische faculteit loopt met de hon- derd procentregeling voorop. In het verleden was de norm tachtig procent, maar mede door een slecht registratie- systeem werkte de regel niet. Bij econo- mie en gezondheidswetenschappen be- staat de regeling dat men tenminste voor 75 % aanwezig is, de juridische faculteit heeft nog geen aanwezigheidsplicht ingesteld.

Lucia Geurts

Hustinx-prijs voor Evelyne de Leeuw

Gezondheidswetenschapper drs. Evelyne de Leeuw heeft de Edmond Hustinx- prijs voor de wetenschap 1989 ontvan- gen. De prijs werd uitgereikt tijdens de opening van het academisch jaar, maan- dag 4 september.

De Edmond Hustinxprijs is bedoeld voor jonge, veelbelovende onderzoekers, die maatschappelijk relevant onderzoek verrichten. Het werk van Evelyne de Leeuw (29) onderscheidt zich volgens de jury met name door het streven om de verschillende disciplines in de gezond- heidswetenschappen te integreren. Ze heeft ook diverse artikels in samenwer- king met juristen en artsen geschreven.

Evelyne de Leeuw behoort tot de eerste generatie Maastrichtse gezondheidswet-enschappers. In 1985 studeerde ze af bij de vakgroep Beleid en Beheer. Als as- saio (voorloper aio) kwam ze terecht bij de vakgroep Gezondheidsvoorlichting- en opvoeding (GVO). Ze ziet dat niet als een abrupte verandering van richting, omdat "beleid en voorlichting onlosma- kelijk verbonden zijn". De Leeuw ver- bracht het eerste jaar van haar aanstel- ling aan de University of California in Berkeley, waar ze een programma inter- nationaal vergelijkend GVO-onderzoek doorliep. In haar 'masters'-thesis ver- geleek ze GVO-onderzoek in Nederland met dat in de Verenigde Staten. In janua- ri van dit jaar verscheen haar boek 'The Sane Revolution', waarin ze uitwerkt hoe gezondheidspolitiek valt te verko- pen.

Evelyne de Leeuw hoopt op acht decem- ber te promoveren. Haar proefschrift gaat over de praktische haalbaarheid van het in de Nota 2000 voorgestelde gezond-

heidsbeleid. In deze nota bepleit de overheid een integraal pakket van ge- zondheidszorg, waarbij ook gekeken wordt naar leefwijze, milieu en erfelijk- heid.

Bij het toekennen van de Edmond Hus- tinxprijs heeft de jury gewaardeerd dat Evelyne de Leeuw zich ook 'in het veld' bezig houdt met 'health promotion'. Ze is redactielid van het blad dat het Neder- landse 'gezonde steden netwerk' uitgeeft. Bij de zogenaamde 'gezonde steden beweging' zijn in totaal 120 steden uit de Verenigde Staten, Canada, Europa, Australië en Nieuw-Zeeland aangeslo- ten. Steden die bewust kiezen voor een brede aanpak van de gezondheidszorg, onder meer door patiëntengroepen te betrekken bij het geven van voorlich- ting, het opstellen van regels en het creë- ren van voorzieningen. De beweging wordt gesteund door de wereldgezon- deidsorganisatie (WHO).

Aan de RL is de prijswinnaar verder actief in de begeleidingscommissie vrou- wenstudies bij gezondheidswetenschap- pen, in de begeleidingscommissie Stu- dium Generale en als medewerker van Observant.

De Edmond Hustinxprijs bedraagt vijf- tienduizend gulden en wordt elk jaar in een ander studieveld toegekend. In 1987 en 1988 kwam de prijs terecht bij respec- tievelijk huisartsgeneeskunde (prof. dr. A. Knottnerus) en privaatrecht (prof. mr. G.R. de Groot).

Emely Nobis

Ruim 60% eerstejaars juristen nog zonder propedeuse

Pas vijfendertig tot veertig procent van de eerstejaars studenten rechten, die in september '88 met de studie begonnen, heeft op dit moment het propedeusedi- ploma behaald. Het bureau onderwijs van de faculteit benadrukt dat dit nog geen officiële cijfers zijn. Mogelijk zal een aantal studenten het diploma in okto- ber -tijdens de herkansingsronde voor opstellen- alsnog krijgen. Maar de mees- te studenten zullen moeten wachten op de herkansingen voor de bloktoetsen in december. Ongeveer tien procent van de studenten is in de loop van het afgelopen studiejaar definitief met de studie ge- stopt. De rest is inmiddels opnieuw aan het eerste jaar begonnen.

Vorig jaar slaagden iets meer studenten voor hun propaedeuse, namelijk bijna vijftig procent. Het grootste struikelblok leek toen het blok Overheid, waarvoor zelfs een extra herkansingstoets werd ingelast. Maar dit jaar zijn de blokken Rechtshandeling en Onrechtmatig Ge- drag, volgens buro onderwijs, bijna net

zo slecht gemaakt. Volgens het bureau onderwijs ontstaan er geen organisatori- sche problemen nu er zoveel studenten hun eerste jaar overdoen. De nieuwe roosters waren namelijk ruim gepland. Voor de andere faculteiten zijn de cijfers minder somber. Bij gezondheidswet- schappen had eind augustus -vóór de laatste herkansingsronde- al zestig pro- cent het propaedeusediploma behaald. De resultaten van die herkansing zijn nog niet bekend, maar men verwacht dat uiteindelijk ongeveer tachtig procent het diploma behaald heeft. De economische faculteit houdt het voorlopig op een 'voorzichtige zestig tot zeventig pro- cent' geslaagden, maar benadrukt dat het geen officiële cijfers zijn. Het bureau onderwijs van de medische faculteit wil nog geen cijfers geven. Die worden pas in oktober officieel bekend gemaakt.

Marc Bonten

à point

De kamernood is groot. Maar veel moderne studenten hebben een andere reden om bij hun ouders te blijven wonen. Het is gewoon hun voorkeur. Alsof er geen Provo en Maagdenhuis- bezetting hebben bestaan. Heeft de gemakzucht het gewonnen van de drang naar onafhankelijkheid? Ik begrijp die ouders ook niet. Die zouden toch blij moeten zijn om na zo'n jaar of achttien weer eens ongestoord hun gang te kunnen gaan. Daar komt nog bij dat de meeste mensen beter met elkaar kunnen opschieten wanneer ze elkaar niet te vaak zien.

Wie zelfstandig gaat wonen, betaalt wel een prijs voor die vrijheid: hij moet voor zijn eigen eten zorgen. De eerste greep is naar gemakvoedsel uit blik of pak. Dat vergt ook maar één gaspiti, zodat vier huisgenoten tegelijk iets kunnen opwarmen. Maar dat gaat gauw vervelen, en iedere dag uit eten is duur. Echt koken dan maar? Teveel werk? Een erfenis uit ons koloniale-verleden ontkracht dit argument: nasi goreng.

Kook gewone witte rijst droog volgens de aanwijzingen op de verpakking en laat die afkoelen, of neem een restje van de vorige dag. Gebruik rijst met een hele korrel; gebroken rijst is weliswaar goedkoper, maar die blijft altijd klef. Verwarm in een ruime braadpan of beter nog in een wadjan of wok, een pan met ronde bodem, een lepel olie. Bak terwijl u voortdurend roert een in reepjes gesneden hamplapje (vegetariërs laten dat weg), een in niet te kleine partjes gesneden ui en een theelepeltje sambal. De Indische of Chinese toko biedt daarin een grotere keuze en is goedkoper dan de super- markt. De liefhebber bakt ook een theelepeltje trassi mee; dat stinkt wel, maar smaakt uitstekend. Wie het heel lekker wil maken, voegt ook nog een handjevol garnaal toe, verse of gedroogde, die u in de toko vindt. Bak dit alles kort. De uien moeten knapperig blijven, dat smaakt beter en voorkomt flatulentie. Voeg vervolgens een paar tenen knoflook uit de knijper en wat zout toe, en een of meerdere groentes. Iedere soort die bij verhitting niet teveel vocht verliest en te slap wordt, komt in aanmerking. Bijvoor- beeld sperciebonen of kouseband (beide iets langer bakken), de een of andere koolsoort, en paprika. Snijd die groente in beetgrote stukken. U kunt ook taugé gebruiken, maar voeg die pas op het allerlaatst toe. Blijf goed roeren tot de groente bijna gaar en nog stevig is. Schep dan de rijst in de pan, en bak die mee. Om het extra lekker te maken kunt u bij de gebakken rijst ikan teri (gedroogde visjes), seroendeng (een mengsel van gemalen kokos en pinda's) of andere lekkerni- jen uit de toko serveren. Zet een fles zoete sojasaus (ketjap manis) op tafel. Gebruik niet de ketjap van Onimex. Als daar al geen kruiden in zitten die de smaak verpesten dan is die te duur. Voor een frisse toets mengt u een in plakjes gesneden komkommer met wat zout, een klein beetje suiker en sap van een citroen, en laat dat even staan. Bier erbij is heel Hollands, maar ijswater smaakt minstens zo goed, vooral wanneer u kwistig bent geweest met de sambal.

© August Magirus

Informatici Olympisch kampioen vier-op-een-rij

Een RL-team heeft beslag weten te leg- gen op de allereerste gouden 'vier-op- een-rij' medaille ooit uitgereikt. Deze gedenkwaardige gebeurtenis vond plaats tijdens de eerste Computer-Olympiade, van negen tot vijftien augustus in Lon- don. Daar kwamen deelnemers met ver- schillende speelprogramma's tegen el- kaar uit, zoals (Chinees) schaken, dam- men, othello, bridge en awari. De Maa- strichtse universiteit blonk uit in het onderdeel vier-op-een-rij, met het pro- gramma VICTOR van de vakgroep In- formatica (FdAW). De basis-program- matuur voor VICTOR werd ontwikkeld door Victor Alles, oud-student aan de Amsterdamse VU. De vakgroep Infor-

matica onder leiding van voorzitter Jaap van den Herik heeft VICTOR verder uitgewerkt tot het winnende speelpro- gramma. In London kwamen vier verschillende vier-op-een-rij programma's tegen el- kaar uit. Na zes partijen won VICTOR de eerste plaats vóór de uit het bedrijfsle- ven afkomstige concurrerende progra- ma's HEAP, BLITZ FOUR en CON- NECT FUN. Volgend jaar wordt op- nieuw een Computer-Olympiade geor- ganiseerd, maar dan waarschijnlijk zon- der de discipline vier-op-een-rij. Het Maastrichtse team heeft het spel zo per- fect opgelost, dat een nieuwe competitie niet meer spannend zou zijn. (e.n.)

Groei van vraag naar kamers lijkt overschat

BELGISCHE VERHUURDERS RAKEN KAMERS MOEILIJ KWIJT

Als enige universiteitsstad in het land kent Maastricht de weelde van een groeiend aanbod aan kamers, die de groeiende vraag zelfs voorblijft. Dat is voor een groot deel te danken aan de ondernemingszin van de Belgische burens, die vrijgekomen gezinswoningen ombouwen tot studentenhuizen of zelfs nieuwe complexen bouwen als geldbelegging. Maar of de verwachtingen, waarop die investeringen gebaseerd zijn, wel juist zijn, valt te betwijfelen.

"Nee, asjeblief geen kamer in België. Dan heb je toch niet meer het idee dat je in Maastricht studeert", is de spontane reactie van een cliënte van het Kamerburo als haar een studio in Vroenhoven wordt aangeboden. En zo blijft het aantal lege kamers in België op 160 staan.

Drie van de duizend studenten die dagelijks de grens en het Albertkanaal oversteken (foto Franco Gori)

Alsof Maastricht nog niet buitenland genoeg is, steken grote groepen Maastrichtse studenten aan het eind van iedere onderwijsdag de grens met het koninkrijk België over om daar uit te rusten van hun onderwijsvermoeienissen, zodat ze de volgende dag weer vrolijk de tocht in tegenovergestelde richting kunnen maken. Volgens Sèph Braun van het Kamerburo hebben minstens duizend studenten een kamer in een van de Belgische grensdorpen als Vroenhoven, Lanaken, Kesselt, Veldwezelt of Kanne. Dat is ongeveer een kwart van het aantal studenten dat een kamer van een particuliere verhuurder bewoont. (Behalve de vierduizend particuliere kamers telt de Maastrichtse kamermarkt ook nog 2500 wooneenheden van woningbouwcorporaties).

De duizend Belgische kamers zijn ongeveer alle studentenkamers die buiten Maastricht te vinden zijn. In de Nederlandse dorpen rond Maastricht komt kamerverhuur aan studenten slechts sporadisch voor. Als voornaamste redenen om in België te gaan wonen gelden: het gebrek aan kamers in Maastricht en de lagere huurprijzen. Een particuliere verhuurder in de stad Maastricht vraagt gemiddeld 360 gulden voor een kamer, terwijl in België de gemiddelde prijs op 315 gulden ligt.

Lucratief

Appartementen bouwen voor studenten wordt in België blijkbaar als een lucratieve geldbelegging beschouwd. De stichtingskosten van een complex met studentenkamers zijn er veel lager dan in

Nederland. "Een paar jaar geleden is hier in Maastricht een gemeentelijke werkgroep ingesteld om uit te rekenen hoeveel het zou kosten als een particulier zonder subsidie nieuwe wooneenheden voor studenten zou bouwen," zegt Sèph Braun. "De gemeente wilde onderzoeken of op die manier de nood kon worden opgelost. Maar om een beetje uit de kosten te komen zouden die woningen een huur op moeten brengen die voor een student absoluut niet te betalen is. De verbouwing van een bestaand huis kan in Nederland nog wel een behoorlijk rendement opleveren, maar nieuwbouw niet. In België is dat anders: daar zijn de stichtingskosten een stuk lager, omdat de materiaal- en personeelskosten lager zijn en bovendien zijn de bouwvoorwaarden daar minder streng. Er kan veel meer in België".

In vergelijking met vorig jaar is het Belgische kameraanbod met tachtig kamers gestegen en volgens schattingen van het Kamerburo zijn er nog eens honderd in aanbouw.

Gratis aardappelen

Een kijkje in een van de studentenhuizen in Veldwezelt illustreert de Belgische 'woonverhoudingen'. Het echtpaar Gijsen heeft de grote loods achter het woonhuis vier jaar geleden laten verbouwen om er twintig kamers, verdeeld over twee verdiepingen in onder te brengen. Er zijn kamers van twaalf en van vijftien vierkante meter, die 325 en 350 gulden kosten. Per verdieping is een grote gemeenschappelijke ruimte met TV-hoek, eetkamer, keuken en douches. Als de was-

machine vol is, doet mevrouw Gijsen de was. Verder is in de prijs inbegrepen dat op zondagavond de auto van de familie Gijsen voor het station klaar staat om de huurders een fietstocht naar Veldwezelt te besparen. "De laatste bus uit Maastricht vertrekt om zeven uur. We hebben al gevraagd om ze ook later te laten rijden, maar daarvoor moeten we aantomen dat er zeker honderdvijftig mensen van gebruik maken", aldus de verhuurster. De actie om 's avonds een bus te laten rijden wordt gevoerd door de gezamenlijke verhuurders uit de gemeente Lanaken, die een belangenvereniging hebben opgericht. De vereniging heeft al bereikt dat de gemeentelijke belastingen, waarvoor iedere huurder apart werd aangeslagen, nu zijn vervallen. Om het verlies te compenseren heeft de gemeente de tarieven voor alle inwoners verhoogd.

Een bijzonderheid voor de huurders van de familie Gijsen is verder dat de aardappelen gratis zijn: "Ik had gezien dat ze niet zo gezond kookten, het was iedere dag maar spaghetti. En ge kunt ze toch ook niet met een zakke patatten laten sleuren". Dankzij die extraatjes is er betrekkelijk weinig verloop onder de huurders, verzekert de verhuurster. Bovendien kan zij er zeker van zijn dat alle kamers dit jaar bezet zijn. In België is het immers gebruikelijk dat het huurcontract voor een jaar getekend wordt en niet tussentijds kan worden opgezegd. Wie toch van zijn kamer af wil, moet een andere huurder vinden.

Maar lang niet iedere Belgische kamer-verhuurder kan even tevreden zijn over de belangstelling als de familie Gijsen.

Bij het kamerburo zijn nog volop Belgische kamers in de aanbieding, volgens Sèph Braun zo'n honderd zestig. Er zijn zelfs verhuurders die met tien lege kamers zijn blijven zitten. Dat betekent een strop van drie- à vierduizend gulden bruto per maand. Of de eigenaren voor die kamers dit jaar nog huurders zullen vinden valt zeer te betwijfelen. Het Kamerburo en de woningbouwverenigingen hebben dit jaar iedereen aan een kamer kunnen helpen. Van een tekort is geen sprake. Er komen nog wel steeds nieuwe studenten bij, maar daar staat tegenover dat er ook nieuwe kamers bijkomen. Volgens Braun houden de twee elkaar op dit moment goed in evenwicht. Dat bevestigt het bange vermoeden dat er honderd zestig Belgische kamers overblijven plus een veel kleiner aantal Nederlandse kamers. De Belgische verhuurders proberen er volgens Braun van alles aan te doen om hun kamers toch nog vol te krijgen: "Ze bellen op om door te geven dat ze de huurprijs verlagen of dat ze geen jaarcontract meer eisen. Voor veel studenten is het inderdaad een heel groot bezwaar dat ze een jaar aan een kamer vastzitten. De meesten zien het wonen in België toch als een tijdelijke oplossing om van daaruit te verhuizen naar een kamer in de stad. We zien nu veel Belgische verhuurders die in plaats van het jaarcontract een opzegtermijn van twee of drie maanden bedingen".

Groeiende ongerustheid

De ongerustheid onder de Belgische verhuurders groeit. Er zijn nog zeker honderd kamers in aanbouw, terwijl in Maastricht de woningbouwcorporaties ook nog doorgaan met de bouw van nieuwe eenheden. En dat terwijl de studentenpopulatie in Maastricht de stabiele fase begint te bereiken.

In Lanaken heeft burgemeester Vangronsveld al aangekondigd dat er iets moet gebeuren: "We hebben gehoord dat de verhuur dit jaar minder vlot verloopt dan andere jaren. Toch komen er op het gemeentehuis bijna dagelijks nieuwe aanvragen binnen voor de bouw van nieuwe hotels voor studentenhuusvesting. Tot nu toe hebben we er nooit een probleem van gemaakt om daar een vergunning voor te verlenen, maar we geloven dat het nu tijd is geworden de zaak te gaan evalueren: heeft het wel zin dat we verder gaan met het bouwen voor studenten als er niet genoeg belangstelling van studenten is voor die kamers?" Vangronsveld is bevreesd dat een overschot aan kamers ertoe zal leiden dat "allerlei marginalen en minder draagkrachtigen" uit de omgeving worden aangetrokken door de mogelijkheid om aan goedkope woonruimte te komen. "Die mensen zullen hier een beroep doen op de sociale bijstand en dat zal een zware last zijn voor onze gemeente". Volgens de burgemeester is er nog geen enkele beslissing genomen over de kwestie: "We hebben alleen gezegd dat het hoog tijd wordt om te gaan praten met de gemeente Maastricht en de personen die zich bij de universiteit met de studentenhuisvesting bezighouden".

Als uit die gesprekken blijkt dat er teveel studentenkamers gebouwd worden, is het nog de vraag of de gemeente daar iets tegen kan ondernemen. Vangronsveld zegt dat hij nog moet onderzoeken of hij de bouw aan banden kan leggen als blijkt dat er niet genoeg studenten op afkomen. "Als wij geen middel hebben om de vergunning te weigeren kunnen wij altijd nog met de aanvrager gaan praten om hem te zeggen dat het niet zo verstandig is om kamers te bouwen waar geen behoefte aan is".

Wethouder Peumans van de gemeente

Riemst, waar hetzelfde probleem de kop opsteekt, kan beamen dat het erg moeilijk is de bouw van nieuwe kamers tegen te houden, als het bouwplan aan de bouwvoorschriften voldoet. Zijn poging om notaris Lucien Barthels, de bekende de voet dwars te zetten bij de bouw van dienst zoveelste studentenhuus, is mislukt. De wethouder had de vergunning geweigerd met als argument dat het 'dorpseigen karakter' van Kanne geschaad werd als zich teveel studenten in het dorp zouden vestigen. Maar de notaris werd door de Bestendige Deputatie van de provincie Limburg in het gelijk gesteld toen hij in beroep ging tegen de weigering van het gemeentebestuur. Peumans blijft echter bij zijn bezwaren dat het dorp schade lijdt van het gedrag van speculanten, "al wil ik daar deze keer geen namen bij noemen". Voor jonge mensen uit het dorp, die op een huurhuus zijn aangewezen, is er in het eigen dorp geen woning meer beschikbaar, omdat ieder huus dat vrijkomt meteen wordt omgebouwd tot een studentenwoning. Een huurhuus brengt in België hoogstens tienduizend frank op als het aan een gezin wordt verhuurd, terwijl het als studentenhuis zeker drie of vier keer zoveel kan opbrengen.

Driehonderd aanvragen

Ook in het gemeentehuis van Riemst blijven de aanvragen voor bouwvergunningen binnenstromen. Volgens Peumans liggen er zeker voor driehonderd kamers aanvragen te wachten op afhandeling. In tegenstelling tot de burgemeester van Lanaken meent hij dat die niet tegen te houden zijn met het argument dat de markt verzadigd is: "Maar ik gef toe dat het gevaar reëel aanwezig is dat er uiteindelijk een heel andere populatie in die kamers gaat wonen dan oorspronkelijk de bedoeling was". Overigens meent Peumans dat er in Vroenhoven en Kanne heel wat huizen verhuurd worden die de kwaliteitstoets niet kunnen doorstaan. "Als wij onze reglementen strikt zouden toepassen, zouden er niet meer dan twee of drie huizen open mogen blijven, vrees ik. Maar er is natuurlijk niemand mee gediend als wij die andere huizen nu ineens gingen sluiten".

Bij de universiteit begint men er inmiddels rekening mee te houden dat de behoefte aan kamers in het verleden is overschat. Volgens de berekeningen zou tot het jaar 1992 de vraag het aanbod zozeer overtreffen, dat er jaarlijks 300 nieuwe kamers bij moesten komen. De contingenten sociale woningbouw in Maastricht vertonen een dalende tendens, terwijl de woningbouwcorporaties toch al bij lange na niet in staat waren dat aantal voor hun rekening te nemen. Het verschil wordt ook niet gecompenseerd door de lichte groei van het aanbod aan particuliere kamers in Maastricht. Theoretisch gezien zou er dus vraag genoeg moeten zijn naar kamers in België. Dat de berekening van de behoefte aan herziening toe is, blijkt ook al uit het verzoek aan de Wetenschapswinkel om een nieuwe berekening van de behoefte te maken.

Jacques Herraets

Door Bart Brouwers

Spel

In Tilburg is een computerspel ontwikkeld speciaal voor economie-studenten. Het is een macro-economisch spel over samenwerking en conflict in de internationale economie, onder de naam SIER. Het blijkt een prima leermiddel, maar bovendien is het spel geschikt om er snel onderzoek mee te verrichten. Zo kan het computerprogramma in één nacht uittrekken wat de nationale en internationale effecten zijn van het aannemen of ontslaan van werknemers, of van bijvoorbeeld een verlaging van de winstbelasting. Behalve in Tilburg is SIER ook al in Rotterdam (vakgroep internationale economie aan de Erasmus Universiteit) opgenomen in het studieprogramma. Er zijn zelfs al plannen om een landelijke studentencompetitie te beginnen. De Katholieke Universiteit Brabant heeft er al een beker voor klaar staan: de KUB-cup. (Kubus)

'Actie'

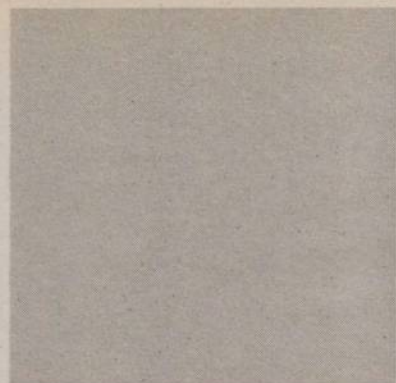
De acties tegen Deetman lopen op hun laatste benen. En dat komt niet alleen door het definitieve vertrek van de bewindsman op het ministerie van onderwijs, maar zeker ook door de actiemoeheid die zich inmiddels van de meeste studenten heeft meester gemaakt. Vorige week kon de Amsterdamse studentenvakbond ASVA dat nog aan den lijve ondervinden. Deetman zou in Diemen een nieuwe hogeschool openen en het plan van de vakbond was om hem daarbij 'massaal' in de weg te gaan staan. Precies vijftien studenten bleken uiteindelijk bereid tot een verdere studievertraging van één middag. De echte harde kern van actievoerders, mogen we wel zeggen. Een van hen heeft nog een poging gedaan om Deetman het spreken te belemmeren, maar ook dat mocht niet meer baten. De bewindsman zelf heeft hem waarschijnlijk nog niet eens opgemerkt; wat de 'laatste harde actie' tegen Deetman had moeten worden was zodoende al voorbij voordat er ook maar één spandoek ontrold was. (Folia)

VVD

Een andere harde kern bevindt zich in Rotterdam. Het gaat daar echter allerm minst om actievoerders, maar om VVD-aanhangers - en hoogstwaarschijnlijk het allerlaatste bolwerk van de arme Joris. Uit peilingen van de christelijke studentengroepering ENS bleek dat maar liefst 33% van de Rotterdamse studenten een politieke voorkeur heeft voor de VVD. CDA en D66 (beide 18%) volgen op eerbiedige afstand, de PvdA is met 11% compleet uit het veld geslagen. Slechts 2% van de Rotterdammers voelt zich aangetrokken tot Klein Links. (Quod Novum)

Fusie

Het berustte allemaal op een klein foutje in de berekeningen, zo lieten de twee 'koude kernfusie'-geleerden ons met het schaamrood op hun kaken weten, nadat duidelijk was geworden dat het toch allemaal niet zo simpel lag als ze zelf hadden voorgesteld. De wereld had er

toch een paar maanden van op zijn kop gestaan en na de eerste positieve berichten van de twee fysici -eind maart- volgden de herontdekkers massaal het geweten spoor. Totdat ze hun ei weer introkken dus, want daarna werd het ijsig stil rondom de koude kernfusie. Maar niet in de Groningse proeflokalen, daar is sindsdien ijverig voortgeborduurd op de Amerikaans-Britse theorieën. Nog één maand geven de onderzoekers in het noorden van ons land zichzelf. Als dan niet onomstotelijk bewezen is dat in hun proefopstelling fusie van deuteriumkernen plaatsvindt, hangen ook zij de reageerbuisen in de wilgen. (UKrant)

DSM

Het Limburgse chemieconcern DSM heeft de universiteit van Tilburg (KUB) een bijzondere leerstoel aangeboden in het bedrijfseconomisch onderzoek. Het is niet toevallig dat de chemiereus voor Tilburg heeft gekozen en niet voor bijvoorbeeld Maastricht. De naam van drs. Wim Bogers (de in 1987 overleden oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van DSM en oud-student econometrie in Tilburg) is namelijk aan de leerstoel verbonden. De eerste bijzondere hoogleraar op deze plaats is de 31-jarige dr. H. Barkema benoemd. Hij gaat zich vooral bezighouden met vraagstukken van ondernemingsstructuur en ondernemingswaardering. (Kubus)

Eeuwigst

Je hebt studenten, trage studenten, eeuwige studenten (een langzaam uitgeroeid soort) en één eeuwigste student: dat is Gert Tjissen, die vorige week na 23 jaar studie zijn opleiding afrondde met een doctoraalbul econometrie in Groningen. Cum laude, dat wel. Toen Gert Tjissen zich 23 jaar geleden liet inschrijven, waren de meeste van zijn huidige collega's nog niet eens geboren. Het was nog vóór de eerste studentenrevoltes, voor de eerste mens voet op de maan had gezet. De thans 42-jarige Thijssen liep zijn studievertraging (hij geeft ook zelf toe dat het sneller gekund had) vooral op doordat hij voor zijn eigen levensonderhoud allerlei computerklussen en wiskundige opdrachten moest vervullen. En hij switchte een keer: in 1972, van wiskunde naar econometrie. Een slechte student was Tjissen allerm inst: op zijn cijferlijst zouden alleen maar negens voor zijn gekomen, als niet die ene 8,45 naar beneden was afgerond. (UKrant)

CRALS TAXI'S

Part-time chauffeurs

gevraagd voor weekend.
Malbergsingel 6, 6218 AV Maastricht
Tel. administratie: 043-435000

Kouwetenendokter

Kouwetenendokter
Nee warme
Nee kouwetenendokter
Nee kouwe
Nee ja kouwe
Nee warmetenendokter

Jan Hanlo

Deze kleine dialoog, uit 1949, staat in Jan Hanlo's *Verzamelde gedichten* en leidt telkens wanneer ik deze bundel opensla tot een kleine explosie van hilariteit. Om te beginnen is er natuurlijk het nonsensicale onderwerp: iemand die op het spreekuur over kouwe tenen klaagt, waarna de arts hem of haar (hebben vrouwen eerder last van koude voeten?) geruststellend toespreekt, ook al is zij of hij misschien een beetje geïrriteerd door de beuzelachtigheid van het probleem dat haar of hem wordt voorgelegd. Als de dokter 'Nee warme' repliceert en de gekwelde cliënt zich op zijn eigen waarneming blijft beroepen, manifesteert de arts zich als een sluwe retoricus en krijgt het gedichtje de structuur die op mijn lachspieren werkt. De dokter blijft ontkennen, maar hij combineert die ontkenning met een bevestiging van datgene waar zijn bezoeker aan lijdt: 'Nee kouwe', waar men 'Nee, warme' zou verwachten. De patiënt, teleurgesteld door zoveel onbegrip bij wie, uit hoofde van de aan hem toegeschreven diagnostische vermogens toch beter moest weten, is onmiddellijk, en zonder goed te hebben geluisterd, uit op tegenspraak. Maar hij herstelt zich onmiddellijk: 'Nee ja kouwe'. Waarop de dokter zijn kans grijpt en de dubbelzinnige uitspraak van zijn patiënt, ten prooi aan verwarring, gretig corrigeert en herhaalt. De laatste regel lees ik dan ook als: 'Met "Nee ja kouwe" bedoelt u natuurlijk "Nee, warme tenen, dokter"'. De ontkenning overheerst. 'Nee ja kouwe' = nee kouwe = warme.

Nu ik dit opschrijf, denk ik: Klopt het wel? Hanlo's dialoogje leeft van de verwarring. En van de gedachte dat die 'tenendokter' misschien wel een pedicure is. Trouwens, worden gesprekken over koude en warme voeten niet bij voorkeur in bed gevoerd? Gaat het hier om een uit de hand gelopen consult? Wat is dit voor een zedenondermijnd geschrijf? Een klap in het gezicht van de medische stand. Houd die dichters in de gaten. Stiekemers zijn het, die nooit eens zeggen wat ze bedoelen.

Wiel Kusters

Cosa di Franco

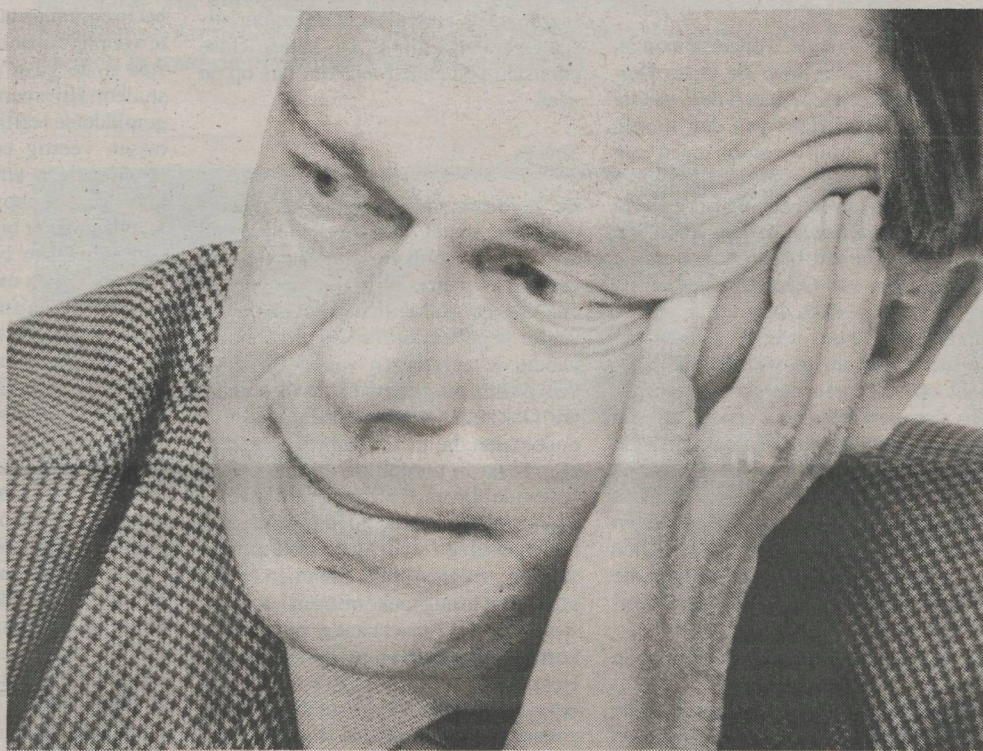

Knotsgek tijdens het jongleerfestival

Weinig originele geluiden bij opening academisch jaar

UNIVERSITAIRE BESTUURDERS NIET EENS OVER SELECTIE

De opening van een academisch jaar aan de Nederlandse universiteiten was nog nooit een dag vol verrassingen. Wie de afgelopen weken een paar keer een krant heeft ingezien, kon moeiteloos de thema's voorspellen die op maandag 4 september aan de orde zouden komen. De actuele discussie in het wetenschappelijk onderwijs heeft zich dankzij de verkiezingscampagne van de VVD toegespitst op de vraag of er wel of niet onder aankomende studenten moet worden geselecteerd. Voor de spreker die graag in de toekomst kijkt, is er verder natuurlijk het Europa van 1992.

Vredevoogd: selectie is schijnoplossing (foto Franco Gori)

De rectores en collegevoorzitters die maandag het woord voerden, kunnen de handen niet op elkaar krijgen voor het plan van de VVD om de instroom van studenten in het wetenschappelijk onderwijs te beperken via selectie op eindexamencijfers en vakkenpakketten. De poging om op deze wijze het afstudeerrendement te verbeteren is 'een schijnoplossing', meent drs. L.E.H. Vredevoogd, voorzitter van het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg. Hij vindt cijfers en eindexamenpakketten geen waterdichte voorspellers van succes tijdens de latere studie. 'Anderzijds, en dat is belangrijker, betekent een verscherping van de selectie op deze criteria ongetwijfeld dat onvermoed talent ten onrechte wordt uitgeselcteed,' aldus Vredevoogd.

Drs. J.G.F. Veldhuis, voorzitter van het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Utrecht, vindt selectie aan de toegangspoort van de universiteit onnodig omdat er immers structureel geselecteerd wordt via het secundair onderwijs. 'Het bovenste niveau heet niet voor niets voorbereidend wetenschappelijk onderwijs,' aldus Veldhuis. 'En het Nederlandse vwo behoort tot de beste soorten van de wereld, zeker als het gaat om het niveau van wiskunde en natuurwetenschappen.'

Universitaire loyaliteit

Maar er was ook een dissident geluid te

beluisteren in de rijen van universiteitsbestuurders. De scheidende rector magnificus van de Erasmus Universiteit in Rotterdam, prof. dr. A.H.G. Rinnooy Kan, vindt selectie zinvol als ook andere kwaliteiten dan goede eindexamencijfers een rol spelen. 'Te denken valt aan een combinatie van algemene met persoonlijke gesprekken, afhankelijk van de omvang van de studierichting en van facultaire en universitaire voorkeur. Als gunstig neveneffect mag dan ook bij de toegelaten studenten een veel sterkere universitaire loyaliteit voorspeld worden dan in een situatie waarin, zoals nu, iedereen overal even welkom is. Studenten-gezelligheidsverenigingen zijn van dit principe al geruime tijd op de hoogte.'

Vanaf de zijlijn werd Rinnooy Kan gesteund door voorzitter mr. C. van Lede van het Verbond van Nederlandse Ondernemingen, die als gastspreker optrad aan de Rijksuniversiteit Leiden. Van Lede is niet alleen voorstander van selectie, hij vindt dat het studierendement ook op andere manieren verbeterd mag worden. Onder meer door financiële prikkels voor de universiteiten, zodat die voordeel krijgen bij een goede voortgangscontrole en begeleiding van de student. De student zelf kan volgens Van Lede worden aangemoedigd door toelagen op de studiebeurs bij een meer dan gemiddelde voortgang of door afstudeerprijs in studierichtingen waar tekorten bestaan op de arbeidsmarkt. Het leek hem ook zinvol om de student een groter deel van de studiekosten te laten lenen, waardoor

deze gedwongen is het risico af te wegen dat de studie niet met succes wordt afgerond.

Europa

Waarom het Europa van de jaren negentig de universiteitsbestuurders te inspireren vermog, moge blijken uit de titels die aan de redevoeringen werden meegegeven: 'Europese uitdagingen voor de universiteiten' (Limburg, Brinkhorst), 'De universiteit op weg naar de Europese markt' (Twente, De Smit), 'Utrechts Europese ambitie' (Utrecht, Van Ginckel), 'De universiteit en het Europa van de toekomst' (Tilburg, Dillemans), 'Kein Europa ohne Europäer' (VU Amsterdam, Von der Gablenz), 'Gezamenlijk de jaren negentig in' (Delft, Schenck) en heel simpel 'Op weg' (Eindhoven, Tels). De ambities die achter deze titels schuilgaan, komen in even grote mate overeen. Eindhoven wil 'uitmuntend' zijn, Twente hoopt een 'internationale toppositie' in te nemen en Utrecht wil haar binnen Europa reeds 'erkende positie' verder versterken. Hen allen werd echter een waarschuwing voorgehouden door de rector van de Leuvense universiteit (België), prof. dr. R. Dillemans, die in Tilburg te gast was: 'Sommigen zullen vanuit deze inspanning groeien en zo doende overleven in de internationale competitie. Anderen zullen hunnen limieten moeten erkennen en zich tevreden stellen met een eerbare plaats op de tweede rij, wat veel beter is dan zijn tijd

Universiteit voor Humanistiek opent eerste academisch jaar

Voor het eerst is afgelopen maandag het academisch jaar ook geopend aan de nieuwe, te Utrecht gevestigde Universiteit voor Humanistiek. Het is enige universiteit ter wereld die op de humanistische levensbeschouwing is gebaseerd.

De opening werd verricht door minister Deetman, die enkele maanden geleden zelf toestemming heeft gegeven voor de oprichting van de instelling. De demissionaire bewindsman noemde de oprichting van deze bijzondere universiteit 'een nieuwe uitingsvorm van de geestelijke pluriformiteit in ons land, die mij in politiek-princieel opzicht zeer dierbaar is.'

Deetman zei niet te kunnen begrijpen waarom sommigen zich hebben verbaasd

over het feit dat nu juist een christen-democraat een humanistische opleiding de ruimte gaf.

'Mij leek het allerminst merkwaardig om aan andere overtuigingen te gunnen wat door schoolstrijd en pacificatie gekoesterd wordt door de eigen stroming,' zo zei hij.

De nieuwe opleiding aan de Universiteit voor Humanistiek heeft enkele overeenkomsten met de bestaande dertien theologische faculteiten. Het is een zesjarige studie waarin sociale wetenschappen, wijsbegeerte en levensbeschouwing worden gecombineerd. Ze omvat zowel de wetenschappelijke vorming als de beroepsopleiding tot geestelijk werker.

Jos Dohmen/HOP

te verliezen en energie te verspillen in het nastreven van idealen die men toch nooit zal kunnen bereiken.'

Hogeschool

De Rijksuniversiteit Groningen houdt in ieder geval haar ambitie nog even beperkt tot het regionale vlak. De Groningse rector magnificus, prof. dr. L.J. Engels, ziet het als de belangrijkste uitdaging voor de nabije toekomst om een samenwerking tussen wetenschappelijk en hoger beroepsonderwijs tot stand te brengen in het noord-oosten van het land. Fusie of integratie van universiteit en hogeschool wijst Engels van de hand. Hij denkt vooral aan de ontwikkeling van een gezamenlijke strategie 'gericht op het tot stand brengen en in stand houden van een wervend netwerk van opleidingen, divers van oriëntatie, niveau en inrichting, doelmatig over de instellingen verdeeld en waar dienstig in samenwerking ontwikkeld, gefinancierd en verzorgd.'

Een flinke stap verder ging de Nijmeegse collegevoorzitter ir. W.C.M. van Lieshout, die al jarenlang pleit voor de mogelijkheid van fusie tussen universiteit en hogeschool.

'Een opheffing van de formele barrière tussen universiteiten en hogescholen zou in elk geval leiden tot een grotere diversiteit van instellingen. De profielen zullen daardoor sterker gaan verschillen. Sommige instellingen gaan een breed aanbod van algemene beroepsgerichte opleidingen verzorgen, andere zullen zich beperken tot opleidingen die voorbereiden op de beroepsbeoefening. Ongetwijfeld zullen er ook universiteiten zijn die zich beperken tot de klassieke taakstelling, het verzorgen van opleidingen die sterk steunen op de wetenschapsbeoefening.'

Autonomie

Een academisch jaar kan natuurlijk niet geopend worden zonder dat de verschillende redenaars 'Den Haag' aanspreken met verlangens als meer geld en meer autonomie. Zo maakte de Eindhovense rector prof. ir. M. Tels zich kwaad over een politiek die het 'gemakkelijker en

waarschijnlijk ook zaliger vindt te toornen dan te verbeteren. Aan politici die ons eerst te weinig geld geven om een beter onderwijssysteem op te zetten en die ons vervolgens verwijten dat ons onderwijssysteem niet goed werkt, kunnen we alleen maar antwoorden, dat we hen geen erg faire politici vinden.'

Prof. dr. C. Datema, rector van de Vrije Universiteit, stoorde zich met name aan het grote hoeveelheid 'stukken' die geproduceerd worden, al dan niet op verzoek van hogerhand. Hij stelde voor om de in een tweejaarlijkse cyclus verschijnende ontwikkelingsplannen van de universiteiten en het overheidsplan voor het hoger onderwijs (HOOP) minder vaak uit te brengen.

'De wereld en zeker de universitaire wereld verandert in twee jaar niet zo ingrijpend, dat een intrinsieke behoefte ontstaat aan een volgend meerjarenplan.' Als de documenten bijvoorbeeld eens in de vier jaar zouden worden gemaakt, zouden zij volgens Datema 'meer hout kunnen snijden', zeker als zij de basis vormen voor een eveneens vierjaarlijks bestuursakkoord tussen overheid en instellingen, waaraan een financiële paragraaf wordt toegevoegd.

De voorzitter van het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam, drs J.K.M. Gevers, vond het te betreuren dat de universiteit zich zo gedachtenloos heeft laten meeslepen in het hele proces van opzet, financiering en regulering van de verzorgingsstaat.

'De universiteit is zich gaan gedragen als een onderdeel van de overheidsdienst', zei hij.

'Overheidsdienaren en bewoners van de academie zijn een soort van verbastering van elkaars taal gaan spreken.'

Het hart van de universiteit moet weer zelfstandig gaan kloppen, zo zei Gevers. 'We zijn onze stem kwijt, we moeten die terug krijgen en de plaats waar een universiteit haar stem gebruikt is in het intellectuele debat... Wat zou het een prachtige, even opzienbarende als vanzelfsprekende ontwikkeling zijn, wanneer de universiteiten in het laatste decennium van deze eeuw het intellectuele leiderschap in het publieke debat weer zouden innemen.'

Jos Dohmen/HOP

Zomercursus Opera en Cultuur: "Melkstoel met drie poten"

OPERA MAAKT ADEMLOOS

Negen dagen lang, van 22 tot en met 30 augustus, zijn 33 cursisten van de Zomercursus Opera en Cultuur op reis geweest in operaland. Reisleiders waren docenten van de Faculteit der Algemene Wetenschappen, het Conservatorium Maastricht, de Open Universiteit en een aantal gerenommeerde operadeskundigen. Het werd een ademloos avontuur: een zoektocht naar het fenomeen opera van 's morgens negen tot 's avonds tien en soms zelfs nog daarna. "Vermoeiend, maar heerlijk. Volgend jaar weer", zeggen de cursisten. "Boeiend en leuk. Volgend jaar weer", zeggen ook docenten/organisatoren Paul de Bruyne en Tannelie Blom, allebei verbonden aan de faculteit der Algemene Wetenschappen, vakgroepen kunst & cultuur en wijsbegeerte.

Het was al een oud idee. Vlak na de oprichting van de jongste faculteit in augustus 1986 werd het geboren: naast het reguliere onderwijs in een nieuwe studierichting Kunst en Cultuur zouden er korte, eenmalige projecten en cursussen moeten komen op dit gebied. De plannen voor de nieuwe studierichting stuitten op weerstand bij de minister van onderwijs en belanden in de ijskast, maar de cursusmarkt bleef open. Paul de Bruyne kristalliseerde, aanvankelijk samen met oud-medewerker Hans van Manen, het project-idee uit. Er zou rondom het thema pralwagens en processies een zomerproject moeten komen, vooral gericht op het hoger kunstonderwijs, waarin muziek, theater en beeldende kunst geïntegreerd zouden zijn. Markies de Sade ontmoet de markies van Carrabas was de titel. Maar een dergelijk project lonkte te eenzijdig naar het HBO en had te weinig academische kwaliteiten. Toen Gerard de Vries, decaan van de faculteit, in contact kwam met de Open Universiteit in Heerlen en ook daar de behoefte aan cultuurwetenschappelijke

cursussen bleek te bestaan, werd de basis voor een nieuwe zomercursus gelegd: Opera en Cultuur. Van processie naar opera, van de markies van Carrabas naar Don Pasquale. De aanhouder wint.

Driepoot

De cursus is een "melkstoel met drie poten", aldus De Bruyne. In meerdere opzichten zelfs. Allereerst inhoudelijk: Productie, receptie (onder andere operakritiek) en culturele context (filosofisch, historisch) zijn de drie aspecten van opera die evenwichtig aan bod komen in de cursus. Ook organisatorisch steelt de cursus op drie poten: Open Universiteit, RL en Rijkshogeschool Limburg. De laatste leverde de materiële faciliteiten. De Toneelakademie was gastheer, zorgde voor technische voorzieningen en het natje en droogje. John Slangen, docent aan het Conservatorium nam het musicologisch deel van de cursus op zich. Bovendien bood de hogeschool, vooral in de persoon van Jacques Giesen, lid van het College van Bestuur en voorma-

lig directeur van de Toneelakademie, bestuurlijke know how. De Open Universiteit verzorgde ook een deel van de cursus. Zo nam Hans van den Bergh, hoogleraar Cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit, de workshop operakritiek op zich en het cursusboek, een helder en lezenswaard boekwerk van bijna tweehonderd bladzijden, bestond uit bijdragen van Open Universiteit en RL. Minstens even belangrijk als de inbreng van kennis was het leveren van cursisten. De cursus werd primair gericht op studenten cultuurwetenschappen van de Open Universiteit. Zestig procent van het totaal aantal cursisten kwam via dit kanaal binnen. De overige veertig procent werd geworven via de landelijke dagbladen in Nederland en België en communicatiekanalen binnen universiteit en HBO. Een werving, die moeiteloos verliep. De cursus zat snel meer dan vol. De RL had het leeuwenandeel in de opzet en uitvoering van de cursus: secretariële ondersteuning, coördinatie en de verzorging van workshops, lezingen en

cursusmateriaal.

De financiële ondersteuning kwam niet alleen van de drie organiserende instellingen. Ook de gemeente Maastricht en de provincie gaven subsidie. De cursisten betaalden een flinke eigen bijdrage: elfhonderd gulden voor de cursus, het cursusmateriaal en de volledige verzorging in klassehotels. Wie dichtbij woonde of liever zelf voor verblijf zorgde betaalde bijna de helft.

In de cursus was een flinke plaats ingeruimd voor gastdocenten, die een bepaald aspect belichtten vanuit hun eigen specifieke deskundigheid. Als intendant bijvoorbeeld, zoals Pierre Audi van de Stopera in Amsterdam die sprak over toekomstige ontwikkelingen of als operamaker, als componist en librettist, zoals Jan van Vlijmen en Johan Thielemans, die lieten zien en horen hoe hun opera in wording over Vincent van Gogh geboren wordt. Daarnaast woonden de cursisten een masterclass onder leiding van de New Yorkse zangpedagoge Marlena Malas bij, repetities van Donizetti's Don Pasquale en twee uitvoeringen. Zo werd de zomercursus die het Europees Centrum voor Opera en Vocale Kunsten (ECOV) in het Belgische kasteel Alden Biesen al voor de zevende keer organiseerde deels verweven in de zomercursus Opera en Cultuur. De Maastrichtse cursisten pendelden met een bus op en neer.

Succes

De Zomercursus is een succes geworden. Een aantal cursisten hebben zich alweer ingeschreven voor het volgend jaar. Ze kunnen er blijkbaar niet genoeg van krijgen. Natuurlijk wordt de cursus verder geperfectioneerd en uitgebouwd vanuit de ervaringen van deze eerste keer en de kritische evaluatie van cursisten. Ook zullen het sprekersaanbod en de onderdelen die ECOV inbrengt, anders zijn. Maar in hoofdlijnen zal de cursus hetzelfde blijven. De Bruyne: "Misschien gaan we de cursus op den duur wel verengelsen en studenten - ook intern - werven volgens het Summerschool-idee." Dat is nog toekomstmuziek. Eerst wordt in de Paasvakantie een andere korte cursus gegeven rondom het lied. Het project is Blom en De Bruyne goed bevallen. Blom: "Het leukste van de cursus voor ons was, dat we een vertel-

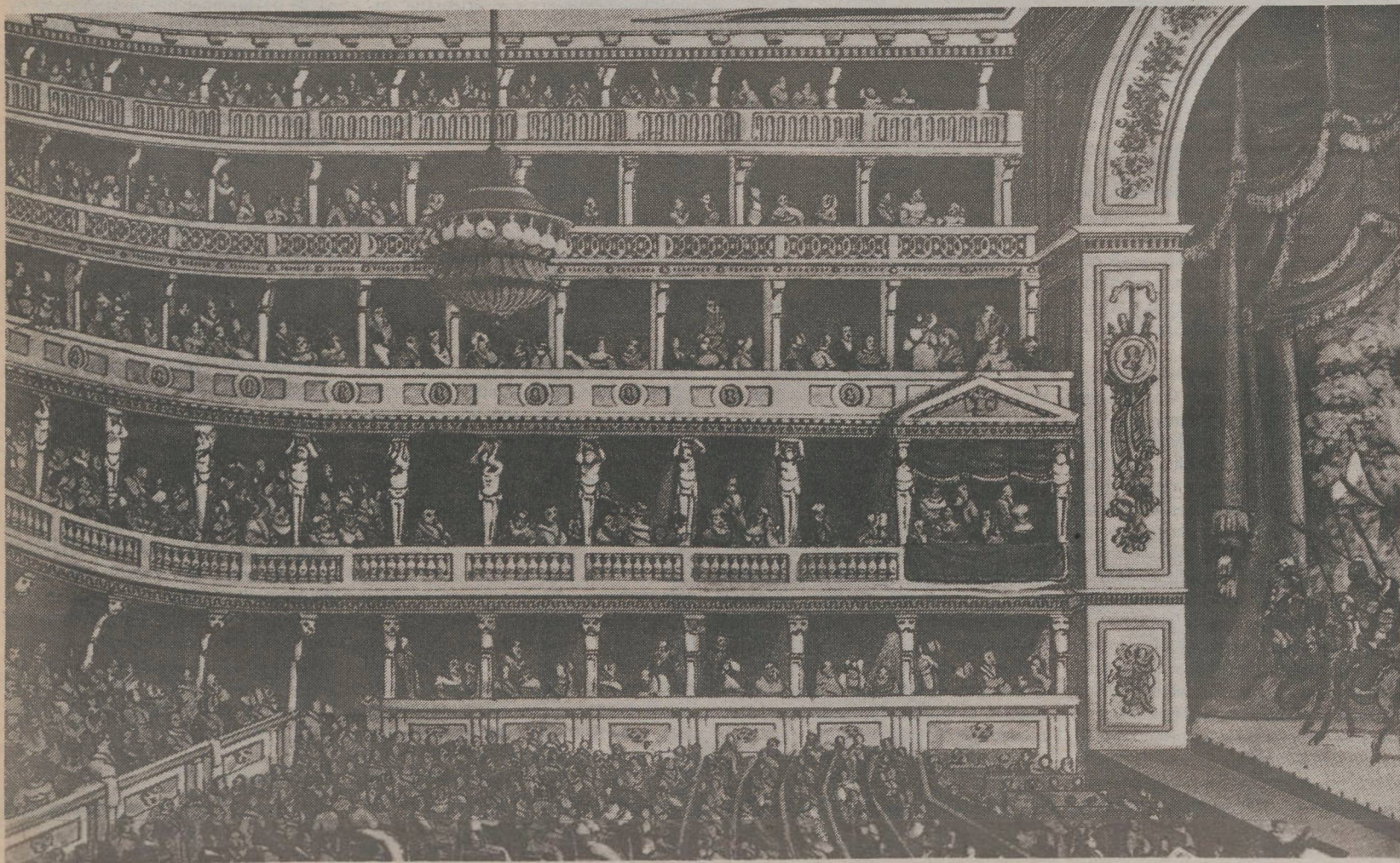
wijze gevonden hebben die technisch klopte en toch boeiend was voor iedereen. Je mag er niet van uitgaan dat mensen noten kunnen lezen, weten wat contrapunt is. Het moet begrijpelijk blijven. Tegelijk moet het academisch niveau hebben en mag het de mensen die wel meer voorkennis hebben niet vervelen. Niemand wil belazerd worden." Er staat voor de cursisten veel op het spel. Voor de studenten van de Open Universiteit telt de cursus mee voor de propedeuse Cultuurwetenschappen. De investering in voorbereiding, cursus en het maken van een essay na afloop kan drie punten opleveren. Een schamele beloning vinden veel cursisten. Ze zullen proberen er een paar punten extra voor te krijgen. De Bruyne heeft uitgerekend dat het hen gemiddeld 180 uur kost, terwijl ze maar voor honderd worden "betaald". Ook financieel is de cursus een hoge investering: elfhonderd gulden is niet niks. Men heeft het er blijkbaar graag voor over.

Zware kost

Het enthousiasme van de cursisten is dan ook vrijwel eenstemmig. Natuurlijk zijn er punten van kritiek. Zoals de klacht dat het programma te vol zit. "Teveel zitten, te weinig muziek, te weinig tijd om de stad in te gaan", formuleert een OU-student. Hij is een van de "jongeren". De gemiddelde leeftijd van de cursisten ligt tussen veertig en vijftig. Veel grijze hoofden, een enkel jong koppie. Een bont gezelschap: een gepensioneerd televisiemaker bij de NOS, die zijn lege pensioendagen vult met cultuurwetenschappen. Een ex-manager van de Markoketen, een student van het Tilburgs conservatorium, huisvrouwen, omschoulers die nog weinig van opera weten en fanatieke operaliefhebbers die geen voorstelling missen. De niveauverschillen blijken groot, maar werken niet storend, eerder stimulerend. De kennis van de een wordt geabsorbeerd door de ander en de cursus zelf biedt voldoende nieuws, ook voor de "deskundigen". De cursus stelt hoge eisen aan iedereen. Dat blijkt bijvoorbeeld tijdens de workshop van Blom over Romantiek en Verlichting. Eerst wordt er een beetje op z'n Maastrichtse gebruintormd. Aan een simpel Romeo- en Juliaplot moeten de cursisten een romantisch en verlicht einde breien. Het is een nog luchtige voorbereiding op zware kost: een twee uur durend hoorcollege van Blom over de opera en de tijdgeest, over het plot als voertuig van ideeën. Het libretto van Mozarts Le nozze di Figaro dient als illustratie. 's Middags krijgen de cursisten twee uur de tijd om zelf aan de slag te gaan met het verhaal van Donizetti's Lucia di Lammermoor. De opdrachten zijn pittig: een psychogram maken van de figuren, romantische symbolen distilleren uit de tekst, het thema analyseren etcetera. Zelfs in de pauzes wordt doorgewerkt en aan het eind komen veel cursisten moe maar voldaan uit de workshop.

De cursisten komen uit alle hoeken van Nederland, maar weinig uit deze regio. Een woont er zelfs in Frankrijk. Ze is op de cursus afgekomen via de Volkskrant, gewoon om eens op een andere manier vakantie te vieren. Ze heeft zich stevig voorbereid en is vast van plan ook aan de essay-ronde mee te doen, hoewel er voor haar geen propedeusepunten op het spel staan. Haar houding is typerend voor de hele groep: niemand moet, maar iedereen wil. Ondanks de moeheid van hoofd en lijf worden de bijeenkomsten tot de laatste minuut ademloos gevolgd. "Spijbelen? Nee, zonde! Hoor je later wat je gemist hebt en krijg je spijt. Het is allemaal interessant", zegt een zangpedagoge, die voor haar medecursisten in de pauze een mini-masterclass met Blom als willig slachtoffer geeft. "Het is trouwens helemaal niet zo erg om eens tien dagen onder te duiken. De verwerking komt thuis wel."

Lucia Geurts

"Je kunt net zo goed met een hamer op je duim slaan"

NEGATIEF OORDEEL MAAKT ACUPUNCTURISTEN ORTHODOX

Van alle alternatieve geneeswijzen heeft acupunctuur waarschijnlijk het gunstigste imago. Zelfs de meest verknochte aanhangers van de reguliere geneeskunde, die gewoonlijk alles wat naar alternatief zweemt in de hoek van de kwakzalverij vegen, willen nog wel eens over hun hart strijken als het gaat over de geneeskrachtige werking van naalden die gestoorde energiestromen weer in goede banen leiden. Wie heeft er niet een zuster of een achterneef die op die manier van de migraine of de borrel is afgekomen?

Toch blijkt er weinig reden om aan te nemen dat de acupunctuur werkelijk een alternatief is voor westerse reguliere geneeskunde, die met bepaalde klachten geen raad weet. Tot die conclusie kwamen de Maastrichtse onderzoekers Ter Riet, Kleijnen en Knipschild na een uitvoerige review van zowat alles dat er aan onderzoek gedaan is naar de effectiviteit van deze therapie.

Jos Kleijnen en Gerben ter Riet (foto Franco Gori)

Toen de Amerikaanse president Richard Nixon in 1971 een bezoek bracht aan de Chinese Volksrepubliek, kregen westerse journalisten eindelijk de kans in het land rond te kijken. Een van de meest spectaculaire berichten was het relaas van James Reston in de New York Times over zijn bezoek aan een ziekenhuis in Shanghai. Reston woonde een operatie bij van een man, wiens long gedeeltelijk werd weggenomen. De man was volledig bij bewustzijn, at een appelje tijdens de operatie en babbelde vrolijk met het personeel. In plaats van een zware alghele verdoving was hem een plaatselijke verdoving toegediend met een eenvoudige naald in het acupunctuurpunt 'galblaas 20 rechts'.

Er volgden meer van zulke voorbeelden en ongelovige westerse TV-kijkers konden zich met hun eigen ogen ervan overtuigen dat Reston niets verzonnen had. De acupunctuur, die in het westen tot dan toe een zeer marginaal bestaan leidde in het hoekje van de kwakzalverij, kwam in volle glorie naar buiten en werd alom aangeprezen als een alternatief voor diverse onvriendelijke westerse therapeutische behandelingen. Als er nu, achttien jaar na de historische ontmoeting tussen oost en west, in 'alternatieve' geneeswijze is die de grens met de 'officiële' geneeskunde heeft doorbroken, dan is het wel de acupunctuur. Veel reguliere artsen hebben zich omgeschoold tot acupuncturist of bedrijven acupunctuur naast hun 'gewone' praktijk. Particuliere ziektekostenverzekeraars en diverse

ziekenfondsen volgen de trend en proberen klanten te lokken door vergoeding van acupunctuurbehandeling in hun pakket op te nemen.

Reputatie

Acupunctuur mag dan de meest geaccepteerde alternatieve geneeswijze zijn, in de definitie die epidemioloog prof. dr. Paul Knipschild geeft van die geneeswijzen is acupunctuur nog altijd even alternatief als vóór 1971. Dat wil zeggen: het is een geneeswijze waarvan nooit de effectiviteit langs wetenschappelijke weg is aangetoond. Knipschild heeft inmiddels een reputatie te verliezen als opspoorder van ondeugdelijk medisch handelen. De irisscopisten kunnen ervan meepraten, maar ook de doorsnee huisarts, die -zonder eigenlijk te weten waarom- zijn patiënt een zoutloos dieet voorschrijft of dat ene borreltje per dag verbiedt.

Twee medewerkers van de vakgroep Epidemiologie, Gerben ter Riet en Jos Kleijnen, hebben een nieuwe bijdrage geleverd aan het verificatieproject van Knipschild, dat overigens een ruime subsidie ontvangt van de overheid. Ter Riet en Kleijnen deden van het wetenschappelijk onderzoek dat overal ter wereld gedaan is om erachter te komen wat acupunctuur precies doet in het lichaam en of het eigenlijk wel helpt. De resultaten van hun literatuurstudie zijn weergegeven in twaalf artikelen in het tijdschrift 'Huisarts & Wetenschap'.

De conclusie van Ter Riet en Kleijnen is duidelijk: temidden van de overstelpende hoeveelheid onderzoek naar de werking van acupunctuur hebben we geen wetenschappelijk overtuigend bewijs kunnen vinden dat de pretenties van de theorie achter de acupunctuur kloppen. Dat wil volgens Ter Riet en Kleijnen nog niet zeggen dat zij aangetoond hebben dat acupunctuur niet werkt en ook niet dat acupunctuur niet helpt. Kleijnen: "Dat hebben we niet aangetoond en dat hoeven wij ook niet aan te tonen. Dat moeten de acupuncturisten zelf doen. In de reguliere geneeskunde ligt de bewijslast bij de aanbieder van een geneeswijze of een farmaceutisch product. Als de aanbieder niet kan aantonen dat zijn product werkt, kan hij het niet op de markt brengen. De acupuncturisten proberen nu de bewijslast om te draaien: wij hebben niet bewezen dat acupunctuur niet werkt".

Slechte onderzoeken

Voor hun literatuuronderzoek hebben Ter Riet en Kleijnen meer dan vijfhonderd artikelen verzameld die verslag deden van clinical trials om de werkzaamheid van acupunctuur met naalden te testen. Varianten als electro- of laseracupunctuur werden buiten beschouwing gelaten. Het eerste werk dat Ter Riet en Kleijnen deden was een selectie maken op kwaliteit. Verreweg de meeste artikelen konden meteen de prullebak in, omdat er niet eens gewerkt was met een contro-

legroep, laat staan met een randomisering of dubbele blindering. Uiteindelijk bleven er 91 artikelen over die enigszins serieus te nemen waren. Gerben ter Riet laat de acht ordners in zijn kast zien: "We hebben de overgebleven artikelen eerst beoordeeld op hun wetenschappelijke waarde. Daarvoor hebben we een lijst met criteria opgesteld, die je volgens ons aan een goed onderzoek moet stellen. Vervolgens hebben we ieder onderzoek een score toegekend. We zijn niet hoger gekomen dan een score van 61 procent". Een sluitend bewijs ten gunste of ten ongunste van acupunctuur was dan niet te vinden, maar volgens Kleijnen wijzen de artikelen duidelijk in de richting dat acupunctuur niet werkt: "Bij de slechte onderzoeken zag je dat de helft positief en de helft negatief was over acupunctuur, maar hoe beter het onderzoek was, des te minder het was voor de acupunctuur. Het bewijs van de niet-werkzaamheid is niet voor honderd procent geleverd, maar ik voorspel, dat, als er een goed onderzoek komt, daar niets anders uit zal komen dan dat acupunctuur niet werkt. Dat hebben wij aannemelijk gemaakt".

Nep-behandeling

De onderzoeken waarop Ter Riet en Kleijnen hun conclusie baseren betroffen tests waarbij een groep patiënten precies op de voorgeschreven plaatsen werd geprikt en een andere groep bij wie opzettelijk naast de voorgeschreven plaatsen werd geprikt. De patiënten waren op de hoogte van het experiment, maar wisten niet of zij een serieuze of de nep-behandeling kregen. Maar voor het effect van de behandeling bleek dat weinig uit te maken. Beide groepen voelden evenveel verlichting van hun klachten (chronische pijnklachten, migraine, astma, verslaving aan nicotine of alcohol). Ter Riet en Kleijnen willen niet ontkennen dat een behandeling met acupunctuur gunstige effecten kan hebben, maar die effecten berusten wel op heel andere oorzaken dan de acupuncturisten hun klanten willen doen geloven. Volgens de twee Maastrichtse artsen is het effect van acupunctuur te danken aan de suggestieve werking die van de indrukwekkende behandeling uitgaat. Met andere woorden: acupunctuur heeft hooguit een placebo-effect. Kleijnen: "Er gebeurt natuurlijk wel iets als je een naald in iemand zijn lijf prikt. Vooral als je ermee gaat draaien doet het pijn. Dan voel je de pijn op die andere plaats, waarvoor je eigenlijk kwam, niet meer zo. Maar dan kun je eigenlijk net zo goed met een hamer op je duim slaan". Ter Riet wijst er ook op dat veel vormen van pijn een golfbeweging vertonen en niet constant op hetzelfde niveau blijven: "Als de pijn dan minder wordt denk je al gauw dat dat door de acupunctuurbehandeling komt". Volgens hem is het effect van acupunctuur op pijn altijd moeilijk te meten, omdat ieder individu heel anders reageert. Dat kan liggen aan zijn gesteldheid, zijn bevattelijkheid, zijn opvoeding of de plek waar hij toevallig ter wereld gekomen is.

Placebo-effect

Wat doet het er eigenlijk toe als de werking van een therapie wetenschappelijk niet bewezen is, terwijl zoveel mensen vinden dat ze ermee gebaat zijn? Die vraag komt Ter Riet bekend voor: "Er is een duidelijk verschil tussen de klinische praktijk van veel behandelingen en het wetenschappelijk onderzoek. Wat volgens het onderzoek geen effect zou hebben, blijkt in de praktijk toch te

werken. We zeggen ook niet dat de acupunctuur uit het verzekeringspakket moet verdwijnen omdat de effectiviteit niet kan worden aangetoond. Daar hebben we geen duidelijk oordeel over, omdat volgens ons het wetenschappelijk onderzoek maar een klein steentje bijdraagt aan de beoordeling van wat wel of niet in het verzekeringspakket moet. daarbij spelen heel andere overwegingen een rol. Wel vinden we dat effectiviteit van een behandeling goed moet worden onderzocht. Is het wel redelijk dat er zo weinig eisen aan alternatieve geneeswijzen gesteld worden, terwijl er zo veel gesteld worden bij de reguliere?" Een andere conclusie die uit hun literatuurstudie naar voren komt, vormt volgens Ter Riet en Kleijnen een bijkomende reden om de vergoeding voor acupunctuur nog eens kritisch te bekijken. Uit een vergelijking met andere eenvoudige behandelwijzen blijkt namelijk dat de effecten van acupunctuur in veel gevallen achterblijven bij een aspirientje tegen de pijn of bij nicotinekauwgom tegen het roken. Bovendien heeft de derde man achter het onderzoek, Paul Knipschild, er al vaker op gewezen hoe schrijnend het is dat allerlei bedenkelijke praktijken voor vergoeding in aanmerking komen, terwijl verpleeghuizen of de zwakzinnigenzorg wegens geldgebrek niet eens behoorlijke zorg kunnen bieden.

Verontwaardigd

Zoals te verwachten was hebben de verdedigers van de acupunctuur de studie van de Maastrichtse epidemiologen verontwaardigd van de hand gewezen. Zij zouden als jonge reguliere 'basisartsen' te ondeskundig zijn om een gefundeerd oordeel te vellen over de acupunctuur. Bovendien zouden zij alleen naar de 'formuleacupunctuur' hebben gekeken en niet naar de 'orthodoxe acupunctuur'. Volgens de eerstgenoemde school hoort bij iedere klacht een bepaald acupunctuurpunt: prik daar een naald in, draai eraan en de klacht verdwijnt na enkele behandelingen. De orthodoxe school heeft een meer gecompliceerde theorie: waar en hoe geprikt moet worden, hangt van een heleboel factoren af, die je alleen met veel invoelingsvermogen en ervaring onder de knie krijgt. Vooral de aanhangers van de laatste groep hebben bezwaar gemaakt tegen de studie van Ter Riet en Kleijnen, omdat zij alleen de 'minderwaardige' formule-acupunctuur in hun onderzoek betrokken zouden hebben. Daarmee veroordelen zij overigens het overgrote deel van hun collega-acupuncturisten, dat immers formule-acupunctuur bedrijft. "Praktisch al het onderzoek dat wij bestudeerd hebben, heeft betrekking op die vorm van acupunctuur", zegt Kleijnen, "maar nu we tot de conclusie zijn gekomen dat die niet deugt, beweert ineens iedere acupuncturist dat hij niets van de formuletheorie moet hebben. Iedereen is ineens orthodox geworden. Daarvan wordt dan beweerd dat die vorm de enige juiste is én dat die zich niet leent voor een westerse wetenschappelijke benadering. We hebben ook een onderzoek naar orthoxe acupunctuur gevonden. Daar kwam inderdaad niets uit".

Jacques Herraets

VERKIEZINGEN 1989 MEDEZEGGENSCHAPS-COMMISSIES BID- EN BAD-KADER

Zoals bekend zullen op **vrijdag 15 september 1989** de verkiezingen plaatsvinden voor de Medezeggenschapscommissies voor het Bureau en de Interfaculaire Diensten en voor de Beleids- en Adviesdiensten.

De verkiezingsprocedure, die geschiedt onder verantwoordelijkheid van het Centraal Stembureau, is thans in volle gang.

Aan bovengenoemde verkiezingen mogen meedoen de medewerk(st)ers van de genoemde beheerseenheden die op 1 augustus 1989 (de peildatum) bij de RL in dienst waren. Inmiddels is hen de oproepingskaart toegezonden.

De stemming voor deze verkiezingen geschiedt op dezelfde wijze als die voor de Tweede Kamer der Staten Generaal en voor de Gemeenteraden. Dit wil zeggen dat iedere kiesgerechtigde zijn/haar stem persoonlijk kan uitbrengen. Belangrijk is dat de kiezer hierbij zijn **oproepingskaart** meebrengt.

Het persoonlijk stemmen kan geschieden op de volgende plaatsen:

- * Oud Gouvernement, kamer 1019, van 08.30 uur tot 15.00 uur;
- * BMC, receptie, van 09.00 uur tot 12.30 uur;
- * Randwijck, receptie, van 13.30 tot 14.30 uur.

Voor diegenen die verhinderd zijn aan de persoonlijke stemming deel te nemen bestaat de mogelijkheid een andere kiezer van dezelfde beheerseenheid te machtigen. Hoe dit moet staat op de achterzijde van de oproepingskaart. Belangrijk hierbij is het volgende:

- * een kiezer mag ten hoogste **twee** volmachten aannemen;
- * de gemachtigde kan een volmacht uitsluitend uitbrengen tegelijk met zijn eigen stem.

Voor degenen die geen oproepingskaart hebben ontvangen of waarvan de uiterlijk t/m woensdag 13 september 1989 te 17.00 uur. Een duplicaat wordt slechts éénmaal verstrekt.

De uitslag van deze verkiezingen zal worden bekend gemaakt op **vrijdag 15 september 1989** om **± 16.00 uur** in de hal van het Oud Gouvernement.

Voor de verkiezing van de Medezeggenschapscommissies hebben zich de volgende personen kandidaat gesteld:

Bureau en Interfaculaire Diensten (7 zetels):

Lijst 1 AbvaKabo

1. Karel Kagie
2. Frans Kalkhoven
3. Ton Brouns
4. Bart van den Heuvel
5. Jan Muijtjens
6. Wim van der Leeuw

Lijst 2 CFO

1. Leo van Dorp
2. Hans Maurer

Lijst 3 COBBEN

1. Niko Cobben
2. P. Niesten
3. Els wolfs

Beleids- en Adviesdiensten (5 zetels):

Lijst 1 AbvaKabo

1. Wilma Klinkhamer
2. Auke van Dijk
3. Jacques Knoppen
4. Anton van Deutekom

Lijst 2 CFO

1. Math. Frissen
2. Ber Muermans
3. Rob Stevens

Heeft u vragen over deze verkiezingen, dan kunt u daarover contact opnemen met de secretaris van het Centraal Stembureau, de heer G. Hensen, kamer 0026B oude Gouvernement, tel: 7165/7166.

Philips Business Course voor jonge dynamische ondernemers.

Philips. Een begrip. U kent ons van naam. U kent onze producten. Wellicht kent u één of meerdere medewerkers van ons concern. Maar kent u onze toekomstplannen en de rol die u daarin zou kunnen spelen? De Business Course die wij van 20 t/m 24 november 1989 organiseren, geeft een helder antwoord op deze twee vragen.

Tijdens de Business Course maakt u kennis met onze marketing- en bedrijfseconomische specialisten, die hebben bewezen de concurrentie aan beide zijden van de Pacific aan te kunnen. En sterker nog, op een groot aantal terreinen ver voor te zijn. Deze topmanagers dagen u uit om, samen met hen, een aantal cases te behandelen. Daarnaast maakt u kennis met jonge dynamische ondernemers die bij Philips werken. Management development medewerkers geven informatie over loopbaanmogelijkheden. U bezoekt bedrijfsonderdelen. Kortom, een intensief en uiterst actief programma, waar u ruimschoots de gelegenheid krijgt uzelf te profileren.

Bent u die entrepreneur in hart en nieren die een bijdrage kan leveren die net dat beslissende verschil uitmaakt? Sluit u binnen een half jaar een academische studie af met marketing of bedrijfseconomie als hoofdbestanddeel of heeft u zo'n studie afgerond en zwaait u binnenkort af? Dan dagen wij u uit ons ervan te overtuigen dat u bij die kleine, selecte groep van mensen hoort waarin wij geïnteresseerd zijn.

Maak in een uitvoerige brief duidelijk dat uw ambities reëel zijn. Zo'n brief kan leiden tot een gesprek in oktober dat bepalend is voor een definitieve uitnodiging. Vanaf 20 november legt u dan wellicht de basis voor een loopbaan vol uitdagingen binnen een toponder-neming.

Zend uw brief vóór 25 september a.s. onder vermelding van referentienummer 90170 UNB aan dr. J.P.M. Pieters, Philips Personeel-voorziening WO, Antwoordnummer 35, 5600 VB Eindhoven.

PHILIPS

Afstuderende academici met marketing of bedrijfseconomie als hoofdbestanddeel in hun studie.

Dienst Voorlichting

"Bulletin" wordt verzorgd door de Dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de donderdag daarop verschijnt. De Dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen. Informatie: Frank Speet, tel. 887171.

Algemeen

Opening academisch jaar

Het academisch jaar is aan de RL op maandag 4 september geopend. Drie sprekers voerden het woord:

- mr. L.J. Brinkhorst, directeur-generaal Milieuzaken en nucleaire veiligheid van de Commissie van de Europese Gemeenschappen. Hij sprak over 'Europese uitdagingen voor de universiteiten';

- drs. L.E.H. Vredevoogd, voorzitter College van Bestuur RL;

- drs. P.C. Hilderink, voorzitter Universiteitsraad RL. De titel van zijn rede was: 'Het universitaire milieu als voorwaarde voor voldoende groei'.

Kort samengevat besprak mr. L.J. Brinkhorst het volgende:

Europa 1992 heeft duidelijke gevolgen voor de Europese instellingen van hoger onderwijs. Het landschap waarin zij zullen opereren zal veranderen. Aanpassingen zullen nodig zijn op straffe van achterblijven van kwaliteit en concurrentiekracht met anderen. Dat proces zal niet zonder schokken verlopen. Weliswaar is de wetenschap naar herkomst en roeping grensoverschrijdend, in de praktijk zijn veel universiteiten sterk nationaal gericht. De meest directe effecten van Europa 1992 voor de universiteiten vloeien voort uit de vergrote mobiliteit van staf en studenten, alsmede uit de onderlinge erkenning van beroepskwalificaties en diploma's. Het pas twee jaar geleden gestarte Erasmusprogramma van de Europese Commissie voor de bevordering van uitwisselingsprogramma's is nu al een doorslaand succes. Naar verwachting zal over 5 jaar 10% van de studenten tenminste een semester in een ander land hebben kunnen studeren. Het is een voorbeeld van 'bottom up' en niet van 'top down' integratie.

De reeds bestaande tendens tot grotere diversiteit in opleiding, studie-programma's enz., zal de komende jaren door de toenemende mobiliteit sterker worden. Als gevolg daarvan zal ook de op kwaliteit van het onderwijs gerichte concurrentie tussen universiteiten toenemen. Een te sterk accent op harmonisatie en standaardisatie van studieprogramma's

is ongewenst en zal van-uit Brussel ook niet worden bevorderd.

Versterking van de autonomie van de universiteiten is wenselijk en noodzakelijk. Ook vanuit deze optiek moet de bijdrage van de Gemeenschap een subsidiair karakter hebben.

De rede van Drs. L. E. H. Vredevoogd omvatte in het kort:

In het huidige politieke debat rond de selectie voor het hoger onderwijs klinkt onvoldoende het besef door dat de toekomstige behoefte aan hogeschoolden een bijzondere krachtsinspanning zal vergen om al het voorhanden zijnd talent zowel kwalitatief als kwantitatief te benutten. Onvoldoende aandacht is er ook voor de cruciale betekenis van het voortgezet onderwijs hierbij. De politieke focus in het huidige debat op de verbetering van de selectie en de vermindering van drop out is in het perspectief van de ontplooiing van menselijk kapitaal eenzijdig en de voorgestelde structuuraanpassingen zijn weinig overtuigend. Wel zal het hoger onderwijs alle aanwezige creativiteit moeten benutten om de toenemende aantallen studenten op een behoorlijk niveau af te leveren en de drop out terug te dringen.

Tot slot de samengevatte rede van drs. P.C. Hilderink:

Universiteiten zijn gedwongen veel produktiever te werken. Dit stelt hoge eisen aan het studie- en werkmilieu binnen de instelling. Het studiemilieu verandert in toenemende mate door de nadruk op beroepsperspectief na het afstuderen. De RL dient hierop in te spelen door een onderwijsdifferentiatie, waar kwaliteit en kwantiteit uitgangspunten zijn.

Hiermee kan de RL zich geen los van elkaar opererende faculteiten veroorloven en kunnen interfacultaire samenwerking en afstemming hun meerwaarde opleveren.

Ten aanzien van het werkmilieu kan geconstateerd worden dat meer dan tot nu toe onderkend moet gaan worden dat medewerkers het kapitaal van de instelling volgen. Het zou getuigen van goed rentmeesterschap als hierin, in de vorm van scholing en personeelsdevelopment, voldoende wordt geïnvesteerd. Daarnaast dient er meer expliciete aandacht te komen voor goede en open overlegsituaties tussen bestuurders en medewerkers, waardoor de betrokkenheid van de medewerkers bij de RL wordt vergroot.

Promotie mr. M. Tratnik

Op 8 sept. promoveert M. Tratnik op het

onderwerp:

'Het nationaliteitsrecht in de Oosteuropese landen'

Promotores: prof. mr. G.R. de Groot en prof. mr. F.J.M. Feldbrugge

Mr. Tratnik gaat in op de historische ontwikkelingen van de regelingen van verkrijging en verlies van de nationaliteit in de Oosteuropese landen. De regelingen van de nationaliteit zijn systematisch beschreven. Ze zijn op drie momenten met elkaar vergeleken: voor de communistische partijen aan de macht kwamen, dan de eerste generatie 'socialistische' nationaliteitswetten en tenslotte het huidige nationaliteitsrecht.

Mr. Tratnik komt tot de conclusie dat de regelingen van verkrijging en verlies van de nationaliteit in Oost-Europa zich niet wezenlijk onderscheiden van die in het westen. Er zijn wel verschillen: die liggen bij het verkrijgen van nationaliteit door optie en naturalisatie en bij het verliezen ervan. Verschil is er ook in het positief te waarden punt dat minderjarige kinderen (meestal boven de 14 jaar) inspraakrecht hebben in enkele gevallen van nationaliteitsverandering van hun ouder(s).

Mr. Tratnik stelt voor dat Oost en Westeuropese landen bilaterale verdragen sluiten waarin voorkomen wordt dat mensen met een dubbele (een Oost- en een Westeuropese) nationaliteit daarvan bezwaarlijke gevolgen ondervinden. Verder doet hij enkele voorstellen tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap.

Mr. Matjaz Tratnik is werkzaam bij de vakgroep Privaatrecht van de RL en is daar te bereiken via 043- 88 72 76/ 88 70 97.

Van het proefschrift verschijnt een handelseditie in de Wetenschappelijke reeks Faculteit der Rechtsgeleerdheid RL bij Kluwer, Deventer, ISBN 9026819404.

Promotie drs. L.B.A. Haack

Op 14 sept. promoveert L. Haack op het onderwerp:

'C W Doppler audiospectric analysis in the iliac arteries'

Promotor: prof. dr. R.S. Reneman

Drs. Haack heeft in zijn onderzoek gebruik gemaakt van audiospectrum analyse van het Doppler signaal dat verkregen wordt ter hoogte van de grote bloedvaten van de buik. Hiermee kunnen vernauwingen van deze bloedvaten worden opgespoord. Op die manier wordt een beter inzicht verworven in het proces van de atherosclerose van de onderste ledematen. De conclusie van het onderzoek is dat dit een eenvoudige, goedkope manier van analyse is die gelijkwaardige resultaten oplevert als de duurdere en moeilijk interpreteerbare bestaande technieken. Daarenboven blijkt dat de voor de patiënt meer belastende onderzoeken (intra-arteriële drukmetingen) nutteloos worden wanneer men beschikt over de beschreven techniek.

Drs. Luc Haack is als chirurg verbonden aan de Kliniek O.-L.-Vrouw van Lourdes, afdeling Algemene, thorax- en vaatchirurgie en traumatologie te Waregem, België. Hij is te bereiken via 09- 32 56 601201.

Intreerede prof. H. Brink

Ter gelegenheid van de aanvaarding van zijn ambt sprak de heer Brink op 1 sept. een intreerede uit met als titel " 's Lands wijs, 's lands eer". Prof. Brink is benoemd tot hoogleraar in de Internationale Berichtgeving, hieronder volgt een korte samenvatting van zijn rede.

Het te bestuderen object van Internationale Berichtgeving is de inhoud van de voornamelijk financiële berichtgeving door ondernemingen en de wijze waarop deze tot stand komt. Met internationaal wordt aangegeven dat het vakgebied niet beperkt is tot de Nederlandse situatie en opvattingen.

De huidige wet- en regelgeving kent een

RIJKSUNIVERSITEIT LIMBURG IN CIJFERS

AANTAL FACULTEITEN: 5

AANTAL VAKGROEPEN: 58

AANTAL GEPROMOVEERDEN (cumulatief over alle jaren): 243

STUDENTEN

Totaal ingeschrevenen per faculteit naar geslacht:

Bron: Dienst Studentenzaken			
Teldatum: 1 mei 1989	M	V	Totaal
Faculteit der Geneeskunde	401	492	893
Faculteit der Gezondheidswetenschappen	428	1088	1516
Faculteit der Rechtsgeleerdheid	658	616	1274
Faculteit der Economische Wetenschappen*	786	278	1064
1e graads lerarenopleiding	16	54	70
Totaal	2289	2528	4817

*inclusief accountancy

AFGESTUDEERDEN

Totaal geëxamineerden per faculteit naar geslacht:

Bron: Dienst Studentenzaken									
Teldatum: 1 mei 1989									
	propaedeuse	doctoraal		tweede fase					
	M	V	Tot.	M	V	Tot.	M	V	Tot.
FdG	776	640	1416	536	373	909	397	230	627*
FdGW	383	1088	1471	126	368	494			
FdR	572	522	1094	188	164	352			
FdEW	310	88	398	16	2	18			
1e grd.							109	203	312+
Totaal	2041	2338	4379	866	907	1773	506	433	939

* geneeskunde: basisarts

+ 1e grd: 1e graads bevoegdheid HBO-Gezondheidszorg

Intreerede prof. drs. A. Schilder RA

Op 1 sept. sprak de heer Schilder, hoogleraar in de Leer van de Accountantscontrole, zijn intreerede uit. De titel van deze rede luidde: "Onderzoekt alles...". Hieronder volgt een samenvatting van deze rede.

Prof. Schilder behandelt in zijn rede drie vragen met betrekking tot accountantscontrole:

- waarom is er accountantscontrole?
- hoe staat het met de theorie daarover?
- wat wordt er aan wetenschappelijk onderzoek gedaan?

Accountantscontrole is ontstaan omdat mensen met elkaar zakelijke afspraken maken. Ze lopen dan het risico dat de tegenpartij die afspraken niet nakomt. Accountants controleren of partijen hun afspraken nakomen. Een bekend voorbeeld daarvan is de controle van jaarrekeningen. Daardoor beperkt de accountant onzekerheden over de gang van zaken. Een recent voorbeeld is de maatschappelijk onzekerheid over het milieu. Accountants bestuderen nu, hoe je de rapportage daarvoor kunt controleren. Maar hoe weet iemand nu dat de accountant zijn werk goed heeft gedaan? Velen moeten er gewoon op kunnen rekenen dat dat zo is. De theorie, die in Nederland in de jaren dertig over accountantscontrole is ontwikkeld, heet daarom de 'vertrouwenstheorie'. Want accountants moeten zich goed realiseren dat men veel vertrouwen in hun werk stelt. Als men in dat vertrouwen teleurgesteld wordt, wordt het produkt 'accountantscontrole' minder verkocht.

Met deze theorie had Nederland een internationale voorsprong. Maar jammer genoeg is er daarna in Nederland weinig aan wetenschappelijk onderzoek van accountants gedaan. In de Verenigde Staten is dat veel meer gebeurd. Prof. Schilder pleit ervoor deze achterstand snel in te halen. Er is meer (wetenschappelijk) zelfonderzoek van accountants nodig. Belangrijke thema's in dat onder-

RL-AGENDA

06-09 t/m 09-09 International Symposium of Surgical Efficiency & Economy, MECC, info: tel. 862353/2354.

08-09 Promotie M. Tratnik, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

11-09 t/m 14-09 Tenth International Meeting on Clinical Biostatistics, MECC, info: tel. 888398.

14-09 Promotie L. Haack, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

15-09 Promotie C. van der Vleuten, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

15-09 Promotie G. Swaen, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

19-09 t/m 22-09 10th Network Anniversary Conference, Rolduc, Kerkrade, info: tel. 888313.

21-09 Promotie T. Dassen, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

21-09 Promotie J. Spangenberg, Aula, TS53,

16 uur, info: tel. 887141/7210.

22-09 Promotie J.Janssen, Aula, TS53, 12 uur, info: tel. 887141/7210.

22-09 Promotie M. ten Tusscher, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

22-09 Promotie P. Comfurius, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

28-09 Promotie C.Kirchhof, Aula, TS53, 13.30 uur, info: tel. 887141/7210.

28-09 Inauguratie prof. dr. R. Kuyten, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

29-09 Promotie H. Verhagen, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

29-09 Promotie P. Bessems, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

05-10 Inauguratie prof. mr. G.R. de Groot, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

06-10 Inauguratie Prof. Dr. E. Kimman, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

Dienst

Voorlichting

zoek zijn o.a. het profiel van de 'Europe-se accountant'; de manier waarop accountants hun oordeel vormen; de communicatie tussen cliënten, samenleving en accountants; ontwikkelingen in vraag naar en aanbod van accountantsproducten. Prof. Schilder doet een enkele suggesties voor een goede samenwerking tussen wetenschappers en praktiserende accountants.

Tenth International Meeting on Clinical Biostatistics

Van 11 t/m 14 sept. wordt het congres van de International Society for Clinical Biostatistics gehouden. Het congres vindt plaats in het MECC, Maastricht. Informatie bij het congressecretariaat, 043-888398.

Subsidie SWOL

Voor degene die een subsidieverzoek willen richten aan het SWOL-Universiteitsfonds, geldt als sluitingsdatum voor het indienen van deze aanvragen 16 oktober 1989. Na advisering door het College van Dekanen zullen de tijdig en volledig ingediende verzoeken in de

bijeenkomst van de Commissie van Bestedingen van 24 nov. aan de orde komen. Schriftelijke verzoeken kunnen worden gericht aan: SWOL-Universiteitsfonds; t.a.v. Leny Franken, dienst AJZ; postbus 616; 6200 MD Maastricht. Aanvraagformulieren verkrijgbaar via bovenstaand adres of bij het secretariaat van de dienst AJZ, tel. 887516.

Mededelingen RC

De nieuwe cursusbrochure van het rekencentrum is uit. Hierin staan voor het studiejaar 89/90 de cursussen beschreven, hun inhoud en de data waarop ze gepland zijn. De indeling van cursussen geschiedt op basis van volgorde van aanmelding. Indien een cursus is volgeboekt, zullen de inschrijvers doorschui-ven naar de eerstvolgende. De brochure kan worden aangevraagd bij het Informatie Centrum, tel. 888506.

Literatuurbestanden op PC

De Universiteitsbibliotheek heeft enkele nieuwe aanwinsten van literatuurbestanden op personal computers. - In de bibl. Randwijk is voor gebruikers beschikbaar ERIC op CD-ROM

vanaf 1966, een onderwijskundig bestand op compact disc. Op 19, 20 en 21 sept. worden van 9.00 tot 13.00 uur demonstraties verzorgd in de bibl. Randwijk. Inschrijving mogelijk bij de balie aldaar. - Behalve op de pc in de bibl. AZM/BMC kan Current Contents - Life Sciences op diskette nu ook geraadpleegd worden in de Online-ruimte van het Bonnefantenklooster. - Excerpta Medica, jaargang 1988, een medisch literatuurbestand, is in abonnement in de bibl. AZM/BMC en op proef in de bibl. Randwijk.

Klachtenprocedure Ongewenste Intimiteiten

Binnen de RL is de Klachtenprocedure Ongewenste Intimiteiten van kracht. Deze procedure maakt het studenten en medewerk(st)ers mogelijk beklag te doen over in de studie- of werksituatie door hem/haar als ongewenst beschouwde intimiteiten. Studenten of medewerk(st)ers kunnen daartoe naar een vertrouwenspersoon stappen die advies geeft en tracht tot een oplossing van de problemen te komen. Daarbij zal de privacy van alle betrokkenen in acht worden genomen. Lukt het

niet tot een oplossing te komen dan kan men de Klachtencommissie Ongewenste Intimiteiten inschakelen. Deze commissie onderzoekt de klacht en komt tot een oordeel. Als de klacht gegrond is, wordt het oordeel ter kennis gebracht aan het CvB. Ook krijgt het CvB advies over te nemen maatregelen. In het uiterste geval kan het CvB studenten de toegang tot de universiteit ontzeggen en medewerk(st)ers straffen met berisping, overplaatsing of ontslag. Vertrouwenspersonen zijn: - voor studenten: Heleen de Bruin (SZ), kamer 0319A, Bou3, tel. 887345 - voor medewerk(st)ers: Marty Wanders (PZ), kamer 0120, Bou3, tel. 887178 en bij afwezigheid Marijke Niemann (PZ), kamer 0116B, Bou3, tel. 887182. Degene die een klacht heeft wordt dringend geadviseerd zich tot een vertrouwenspersoon te wenden. De volledige tekst van de klachtenprocedure is verkrijgbaar bij de vertrouwenspersonen, H. Manders (PZ, k. 0110A, Bou3, tel. 887190), de bureau's Onderwijs van de faculteiten, de dienst Voorlichting (k. 0010, Bou3, tel. 887172) en de secretariaten van alle werkeenheden binnen de RL.

Agenda 'Tafelstraat 13'

Wo. 13 sept. start om 20.00 uur de filosofiegroep over René Girard. Besproken worden 'de twee hypothesen van Girard'. Do. 14 sept. oefent het koor van 17.45 tot 19.45 uur. Enkele sopranen zijn van harte welkom. Zo. 17 sept. is er een welkomstviering in de St. Jan. Deze begint om 10.15 uur. Voorgangers zijn H. Eikelboom en G. van der Bom. Inschrijving op aangeboden activiteiten via tel. 215651 of schriftelijk, gericht aan Tafelstraat 13. Op dezelfde wijze kan het programma 1989-1990 worden opgevraagd of afgehaald.

Introductieweekend

Vrijdag 8 tot zo. 10 sept. organiseert S.V. Servatius een introductieweekend. Inschrijving tot donderdagavond op de vereniging, Boschstraat 97, tel. 211126.

Spaanse Mensa

Op wo. 13 sept. organiseert S.V. Servatius een Spaanse Mensa. Aanvang 18.30 uur, met aansluitend verslag van de reis naar Santiago de Compostella. Inschrijving mogelijk tot dinsdagavond op de vereniging, Boschstraat 97, tel. 211126.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

In het kader van de betrekkingen met een aantal landen biedt de NUFFIC een beperkte mogelijkheid tot financiële ondersteuning van studiereizen voor groepen studenten. De voorziening is aanvullend en bedraagt maximaal f200,- per deelnemer. Aanvragen voor reizen die plaatsvinden in de periode januari tot en met juni 1990 dienen te worden ingediend voor 1 november 1989. Meer informatie bij Bureau Buitenland op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 11.30 uur, kamer 2.006A, Bou 3, tel. 887513/7519.

Onderwijs

Studentendecanen en studie-infotheek

Het bureau Studentendecanen biedt studenten advies en begeleiding bij allerhande vragen en problemen. Open spreekuur: di + do 14-16 uur, wo 17-19 uur. Telefonisch: ma t/m vr 13.30-14 uur, tel. 887354 (ook voor afspraken), Bou3, k. 0306. In de Studie-infotheek kunnen studenten informatie vinden over o.a. studiemogelijkheden in het WO en het HBO

en over de arbeidsmarkt. Openingstijden: ma, di, do, vr 14-16.30 uur, wo 16-19 uur, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Telefonische gesprekken Steunpunt Studiefinanciering: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151. Op deze tijden is ook de balie van het Steunpunt geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie

Centrale Studentenadministratie: telefonisch bereikbaar via tel. 887158/7159 maandag t/m donderdag 13.30-16.30 uur en vrijdag 9.00-12.00 uur. De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop richten aan de dienst Personeel Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Intern vacaturenummer: 117

Bij de Faculteit der Gezondheidswetenschappen is ten behoeve van de vakgroep Humane Biologie een vacature voor de functie van

ASSISTENT IN OPLEIDING

die in multidisciplinair verband onderzoek zal verrichten naar de relatie tussen de essentiële vetzuurstatus van zwangere en de zwangerschapscrisis. Bij dit onderzoek is een nauwkeurige coördinatie vereist van de participerende afdelingen (Neonatalogie, Gynaecologie, Humane Biologie). Realisatie hiervan is een van de hoofdta-ken van de aan te stellen functionaris, die daarom over goede organisatorische en contactuele eigenschappen dient te beschikken. Daarnaast zullen veel biochemische bepalingen uitgevoerd worden, waaronder vetzuuranalyses van weefsel fosfolipiden. Data verwerking vindt plaats met behulp van bestaande en nieuw te ontwikkelen computerprogramma's. Tevens ontvangt de assistent in opleiding tijdens zijn/haar aanstelling een opleiding tot onderzoeker. Vereiste vooropleiding: Doctoraal Gezondheidswetenschappen, Medicijnen of Biologie. De aanstelling geschiedt voor een periode van vier jaar met een proeftijd van één jaar en dient afgesloten te worden met een promotie. Het salaris loopt op van f 1.778,- bruto per maand in het eerste jaar tot f 3.168,- bruto per maand in het vierde jaar, exclusief 8 % vakantietoelage. Verdere inlichtingen omtrent de functie kunnen worden ingewonnen bij dr. R. van Houwelingen, tel. 888593.

Interne vacature 118

De Projectgroep Lokale Politiek van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid zoekt kandidaten voor de functie van

MEDEWERKER ONDERZOEK (MV)

voor een periode van drie maanden. Taken: de uitvoering van onderzoeks-werkzaamheden onder leiding van projectmedewerkers. De aan te trekken medewerker zal in het bijzonder belast worden met archiefonderzoek. Vereisten: afgestudeerd historicus c.q. jurist met belangstelling voor de lokale politieke verhoudingen in Limburg. Ervaring in het doen van archiefonderzoek strekt tot aanbeveling. Arbeidsvoorwaarden: de medewerker in tijdelijke dienst wordt aangesteld in schaal 7 met als salaris f 2.755,- bruto per maand.

Proefschrift? Datawyse!

Het bewijs dat het ook anders kan

Sinds haar ontstaan doet Datawyse niets anders dan proefschriften produceren. Datawyse heeft bewust gekozen voor deze specialisatie. Teseamen met Krips Repro levert zij u een compleet dienstenpakket om uw dissertatie van A tot Z te verzorgen en te begeleiden. Van diskette tot proefschrift tot een eventuele handelseditie. Krips Repro, de grootste dissertatiedrukkerij van Nederland, draagt zorg voor een optimaal gedrukt en afgewerkt boekwerk, terwijl Datawyse u persoonlijk begeleidt tijdens de productiefase van het

"drukklare" model van uw manuscript. Of u nu zelf uw manuscript "drukklare" aanlevert of dat wij dit voor u verzorgen, in alle gevallen hebben wij een *op maat gesneden oplossing* voor u. Wij leveren u reeds een volledig afgewerkt proefschrift, inclusief ISB-registratie, stellingen, receptie- en uitnodigingskaartjes voor 2190 gulden, inclusief BTW (300 exemplaren/96 bladzijden). Wilt u ook kennismaken met die andere manier van publiceren, stuur dan vandaag nog de bon op!

Ja, ik wil het bewijs dat het ook anders kan,

- ☐ Stuur mij een door u verzorgde dissertatie tesseamen met een offerte voor het drukken van mijn proefschrift, inclusief het drukken van stellingen, receptie- en uitnodigingskaarten.
oplage:
aantal pagina's:
- ☐ Neem contact met mij op om een afspraak te maken, waarna ik een vrijblijvende kostenopgaaf ontvang tesseamen met gedetailleerde informatie over de productie-, druk- en afwerkingsmogelijkheden van mijn proefschrift. Ik ben bereikbaar tijdens kantooruren op tel.nr. of daarbuiten op tel.nr.
- ☐ Ik wil meer informatie van u ontvangen over de mogelijkheden om een handelseditie van mijn proefschrift uit te geven.
Naam:
Straat:
Postcode + woonplaats:
Vermeedelijke promotiedatum:

Verstuur de ingevulde bon naar Datawyse, Volantruwe 6, 6218 EH Maastricht en wij zullen u per omgaande informeren over de door u aangekruiste onderwerpen.

datawyse

Datawyse Publishing Services
Volantruwe 6, 6218 EH Maastricht
043-473460 (ook buiten kantooruren)

Krips Repro Meppel
Kaapweg 6, 7944 HV Meppel

Dienst

Voorlichting

voor 5e en 6e jaars studenten ligt gereed bij de informatiebalie van het Bureau Onderwijs FdG Randwijck. Deze kan dagelijks afgehaald worden tussen 11.30 en 12.30 uur.

Gezondheids- wetenschappen

Inlichtingen: Dh. H.C.G. Spoormans, tel. 887040 of 887020.
Een deeltijd-aanstelling behoort ook tot de mogelijkheden.
In het kader van het streven van de faculteit naar een evenwichtige personeelsopbouw genieten bij gelijkwaardige bekwaamheid vrouwen de voorkeur. Zij worden daarom uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Intern vacaturenummer 119

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid zoekt kandidaten voor de functie van

STUDENT-ASSISTENT ONDERZOEK (M/V)

Voor één dag per week in de periode 1 oktober 1989 t/m 31 januari 1990.
Taak: het onder leiding van het wetenschappelijk personeel verrichten van inhoudelijk en administratief ondersteunende werkzaamheden voor het volgende facultaire onderzoeksproject:
Fiscaal Recht.
Inlichtingen bij Dr. R.E.C.M. Niessen, tel. 043-887358/887231.
Vereist: propedeuse Nederlands Recht en belangstelling voor het bovengenoemde onderzoek.
De aanstelling zal geschieden in de salarisschaal van student-assistent.

Intern vacaturenummer 120

De Wetenschapswinkel van de RL bemiddelt jaarlijks ongeveer 60 onderzoeksvragen van niet-commerciële maatschappelijke organisaties op uiteenlopend maatschappelijk en wetenschappelijk gebied. Gevraagd wordt een

MEDEWERKER WETENSCHAPSWINKEL 0.8 fte.

De nieuwe medewerker is verantwoordelijk voor de behandeling en begeleiding van een deel van de vragen. Dat houdt tevens in het adviseren van maatschappelijke organisaties en universitaire medewerkers op het terrein van maatschappijgericht onderzoek en maatschappelijke dienstverlening.
De bemiddeling vindt veelal plaats naar studenten die in het kader van onderwijsopdrachten - jaarwerkstukken en afstudeer-onderzoeken -, of via student-assistentenschappen aan beantwoording van vragen werken. In een aantal gevallen wordt langer lopend onderzoek geïnitieerd waarbij aandacht wordt besteed aan realisering van de financiële en organisatorische randvoorwaarden.
Functie-eisen
- bij voorkeur een voltooide academische opleiding; gelet op de bij de eenheid WTS (Wetenschapswinkel/Transferbureau/Science Park) reeds aanwezige expertise, gaat de voorkeur nadrukkelijk uit naar iemand met een Gezondheids-wetenschappelijke of Medische achtergrond;
- gebleken brede maatschappelijke en wetenschappelijke belangstelling;
- bij voorkeur ervaring met de rol en inzet van onderzoeksresultaten in beleid en dagelijkse praktijk van maatschappelijke organisaties;
- goede contactuele eigenschappen, goed probleem-analyserend vermogen en aantoonbare organisatorische capaciteiten.
Salarisering
Maximaal f 4.757 bruto per maand, schaal 9 (bij voltijdse functie vervulling). De vacature is voorlopig vastgesteld tot 1 november 1990. Verlenging is niet uitgesloten.
Inlichtingen bij drs. P. Thewissen, coördinator Wetenschapswinkel, 043-887120.

Sport

Handbal

Nieuw in het programma LV&S: handbal, voor mensen die van tempo houden. Op dinsdag van 16.00-18.00 uur in sporthal Randwijck, o.l.v. Geert Postma.

Competities intern

Zaalvoetballers en badmintonners opgelet: in de derde week van oktober starten de interne competities. Verdere info en inschrijvingen bij bureau LV&S.

Programma-overzicht

In tegenstelling tot de vorige week, vind je deze week wél als bijlage bij deze Observant het programma-overzicht LV&S 1989/1990. Vademecums zijn verkrijgbaar bij bureau LV&S.

Tennistoernooi outdoor

Op zaterdag 7 okt. a.s. worden op de tennisbanen van tennispark Dousberg weer de jaarlijkse outdoor tenniskampioenschappen gehouden. Inschrijven bij bureau LV&S.

Tai Chi

De lokatie m.b.t. het programma-onderdeel tai chi is gewijzigd, van de Brusselsestraat 13D naar Achter de Barakken 31A.

Wielrennen

Op zondag 17 sept. a.s. starten we weer met het fietsen van toertochten door het Limburgse heuvellandschap. Verzamelen om 10.00 uur bij sporthal Randwijck. De rest van het jaar: vertrek elke zondag, woensdag en vrijdag om 10.00 uur vanaf sporthal Randwijck.

Pauze-project

In tegenstelling tot het vermelde in het vademecum LV&S op pagina 46, vervallen de onderdelen tennis en badminton in dit project, zowel in sporthal Randwijck als in sport- en recreatiecentrum de Dousberg.

Bridge

Bridge-club 'De laatste Slag' start een gevorderden-cursus bridge op 14 sept. Aanvang steeds om 19.30 uur in het BAM-gebouw, Brusselsestraat 89. Een unieke gelegenheid om je bridge-kennis verder te ontwikkelen. Info: Marianne Piters, tel. 252245.

Geneeskunde

Examenreglement

Door de Faculteitsraad en de Vaste Commissie voor de Examens is voor alle studenten van de Faculteit der Geneeskunde het nieuwe examenreglement alsmede de regels en richtlijnen voor het academisch jaar 1989/1990 vastgesteld. Bij de onderwijsinformatiebalie FdG is geen exemplaar van de herziene versie van het examenreglement, regels en richtlijnen ter inzage aanwezig. In de studiegids geneeskunde is het examenreglement integraal opgenomen. Wij raden u aan van deze examenbronnen goede nota

te nemen. De secretaris VCE FdG, Drs. L.F.J.Th.M. Kollé, (28-08-1989).

Stagewerkboeken cursusjaren 5/6

Aan de onderwijs-informatie-balie van het Bureau Onderwijs FdG zijn verkrijgbaar, op vertoon van een geldige collegekaart, de stage-werkboeken t.b.v. de co-schappen van de cursusjaren 5 dan wel 6. De onderwijs-informatie-balie, die gevestigd is in kamer 0.108 van de locatie Randwijck is geopend op werkdagen van 11.30 - 12.30 uur (met uitzondering van onderwijsvrije dagen).

Data uitreikingen 1989

In het resterende deel van 1989 vinden de volgende uitreikingen van getuigschriften plaats:
propaedeutische getuigschriften: woensdag 20.09.1989 om 14.00 uur in de Aula van het Hoofdgebouw
doctoraal getuigschriften: donderdag 28.09.1989 om 14.00 uur in het Staargebouw
donderdag 23.11.1989 om 14.00 uur in de Schouwburg
basisarts getuigschriften donderdag 28.09.1989 om 16.00 uur in het Staargebouw
donderdag 23.11.1989 om 15.00 uur in de Schouwburg

Keuze-onderwijs

De klapper keuze-onderwijs 1989/1990

Aanwezigheidsverplichting

Alle studenten van de cursusjaren 1 tot en met 4 hebben op hun woonadres een brief ontvangen van de Onderwijs Coördinatie Commissie inzake de aanwezigheidsverplichting bij onderwijsgroepen. Alle studenten worden verzocht hier goede nota van te nemen. Exemplaren van deze brief (BO 89-14.131) zijn steeds verkrijgbaar bij de onderwijsinformatie-balie Geneeskunde te Randwyck tijdens de openingstijden.

Seminar on utilities

Medisch handelen beïnvloedt de levenskwaliteit van patiënten. Clinici, patiënten en verzekeraars zijn het hier over eens: sommige uitkomsten van ziekten (outcomes) zijn beter dan andere. Het vaststellen van 'hoeveel beter', teneinde op grond daarvan het verdere handelen te bepalen, is niet altijd eenvoudig. Utility is het toekennen van waarden aan uitkomsten. Dit gebeurt via het vaststellen van voorkeuren van patiënten of de maatschappij. Kathy Benneth heeft een ruime ervaring op dit terrein. Zij is verbonden aan het 'International Clinical Epidemiology Resource and Training Centre' aan de McMaster Universiteit in Canada. Op 11 sept. zal zij om 17.00 uur in de collegezaal BMC een voordracht over bovengenoemd onderwerp houden. De titel van haar bijdrage luidt: 'Utilities in medicine'. Info: Prof. dr. Sj. van der Linden, iInt. Geneeskunde (Rheumatologie) of Ir. P. Leffers, Epidemiologie.

Studentlid GVO

De curriculumplanningsgroep GVO (CPG) heeft een vacature voor een tweedejaars studentlid. De vergaderfrequentie is in principe maandelijks op maandagochtend. Info: secretariaat van de CPG, tel. 887334 of Jolène v.d. Steen, derdejaars studentlid tel. 210289.

Studentlid Derde Wereld

De planningsgroep van het blok 'Gezondheidszorg in de Derde Wereld' vraagt zo spoedig mogelijk uitbreiding van de groep met een student(e) om het blok te herzien voor het academisch jaar 89/90. Bij voorkeur een student(e) die het blok het afgelopen jaar gevolgd heeft. Info bij de coördinator, mw. N. Mosterd, Vakgroep Verplegingswetenschap, tel. 887286/288 (secr.).

Roosterwijziging 1e jaars

- Bibliotheektraining voor groep 111 en 112 verschuift van 12 sept. 09.00-11.00 uur naar vrijdag 15 sept. 11.00-13.00 uur.
- Bibliotheektraining voor groep 125 en 126 op 19 sept. vervalt.
- Maandag 25 sept. 08.30-10.30 uur college voor alle 1e jaars in de Schouwburg.
- De bloktoets op 13 okt. vervalt.

(De rubriek Rechtsgeleerdheid staat op pagina 14)

Vrijdag 15 september:

Verkiezingen
Medezeggenschapscommissie
van de diensten

Collega's,
Maak je sterk
voor de diensten
met de AbvaKabo

Lijst 1

AbvaKabo

Rechts-geleerdheid

College Sociale Wetenschappen

Woensdag 13 september 14.30 uur Mabi bioscoop, Grote Gracht: College Sociale Wetenschappen.

Oefenrechtbank avondstudenten

Woensdag 13 september, 19.00 uur praktijk-4 ruimte: informatie m.b.t. de oefenrechtbank.

College rechtshandhaving

Woensdag 20 september 13.00 uur Mabi bioscoop college rechtshandhaving.

College sociale wetenschappen

Woensdag 20 september 09.00 uur collegezaal Nieuwenhof college sociale wetenschappen.

Kontaktpersonenoverleg jaar 1

Woensdag 20 september 14.00 uur Statenzaal Gouvernment kontaktpersonenoverleg jaar 1.

Beurs voor Harvard Law School

De WFC Stevens Foundation in Amsterdam heeft voor het studiejaar 1990/1991 een beurs beschikbaar gesteld voor één jaar studie op de Harvard Law School/International Legal Studies Program. De beurs is met name bedoeld voor studenten die interesse hebben in de fiscale advocatuur. Informatie over deze beurs en aanmeldingsformulieren kan men verkrijgen bij M.L. Satijn, kamer 1018 Nieuwenhof. De aanmeldingsformulieren moet men vóór 31 oktober hebben ingediend.

Nadere regeling en regels en richtlijnen

Met ingang van heden ligt bovengenoemde informatie bij de postvakjes in de Nieuwenhof alsmede een overzicht met data van examens c.q. onderdelen van examens.

STUDEREN IS AL DUUR GENOEG...

Kollegegeld, kamerhuur, studieboeken, een geknepen beurs. Als student kun je je geen bokkesprongen veroorloven. Maar speel je op zeker. **Stuver**, de studentenverzekering van NBBS Reizen voelt met je mee (we zijn immers zelf student geweest). En heeft een aantal verzekeringen ontwikkeld waar je niet extra voor hoeft te bezuinigen. Je gezondheid én je dure spulletjes zijn daarmee prima verzekerd. Vanaf f 448,-* per jaar je eigen ziektekostenverzekering en vanaf f 60,- een prima pakketverzekering (aansprakelijkheid en inboedel). Vraag snel de folder aan, met de bon of bel 071-253333.

* excl. de wettelijke bijdrage van f 62,- tot 20 jaar en f 124,- vanaf 20 jaar

Stuur mij de STUVER-folder O1
Naam: _____
Straat: _____
Postcode: _____ Plaats: _____
Opsturen naar NBBS Reizen, Postbus 360, 2300 AJ Leiden

EERSTEJAARS STUDENTEN RECHT EN ECONOMIE GEVRAAGD VOOR EXPERIMENT

Het onderwijstechnologisch Innovatiecentrum van de Open Universiteit zoekt voor een onderwijs-experiment naar het effect van voorkennis, in samenwerking met de vakgroep O & O RL, 200 eerstejaars Recht en Economie.

Het experiment zal ongeveer 5 uur duren en vindt plaats in sporthal De Heeg op woensdag 27 september om 9u.

Vergoeding voor studenten bedraagt minimaal fl. 40,- en maximaal fl. 100,-

Geïnteresseerden voor deelname of voor verdere informatie kunnen zich telefonisch opgeven bij:

Mevr. M. Pongra: 045-762471
Mevr. S. Roks: 045-762261
Mevr. M. Bouwens: 045-762282
Dhr. F. Dochy: 045-762530

Om snel af te studeren... hoef je geen feest te missen

Zie je op tegen die berg papier? Worstel je je moeizaam door lange literatuurlijsten heen? Dan wordt het tijd dat je leert spellen. Om effectiever te kunnen studeren en geen feest meer te hoeven missen. Bij Instituut Rhetorica leer je praktijkgerichte technieken, die je gelijk kunt toepassen. De cursus spellen wordt door heel Nederland in groepsverband gegeven (ca. 18 deelnemers). Speciaal groepstarief voor studenten: f 350,- per persoon. Bel even voor meer informatie.

INSTITUUT RHETORICA
Burgemeester de Raadsingel 21
5411 JG Dordrecht
Tel. 078-150 388

free record shop
ZO'N PLATENWINKEL!

AFGESTUDEERD?

Voor u ligt een nieuwe toekomst, waarin weinig zeker is, behalve de wetenschap dat u verzekerd moet blijven. Daar kunt u niet omheen. Doe de volgende stap. Zet uw studentenverzekering om in een Pro'Polis of Interpakket! Soepele regeling voor SSGZ-verzekerden.

Pro Civibus

VERZEKERT WAT ONBETAALBAAR IS

AMSTERDAM 020-736111

GRONINGEN 050-184114

JA, IK WIL graag geïnformeerd worden.
☐ Pro'Polis = prima ziektekostenverzekering
☐ Interpakket = inboedel, aansprakelijkheid, ongevallen, bagage etc.
☐ Inter Reisverzekering = goed verzekerd met vakantie gaan

Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____ plaats: _____

Deze bon in een ongefrankeerde envelop sturen aan: OL PRO CIVIBUS, Antwoordnummer 3484, 1000 SL Amsterdam.

MOET EEN EERSTE JAARS MET DE BILLEN BLOOT?

Neen! Geen medische selectie voor je ziektekostenverzekering. De SSGZ accepteert ongezien alle eerstejaarsstudenten (aan universiteiten, HBO- of MBO-instellingen) onder de 27 jaar die zich wensen te verzekeren vóór 1 oktober 1989. Je hebt dan een uitstekende ziektekostenverzekering, met een laag eigen risico voor een studentenprijs: f 42,- per maand (f 475,- per jaar) tot 25 jaar; f 46,- per maand (f 521,- per jaar) voor studenten van 25 tot 30 jaar. De premie is exclusief de wettelijke bijdragen van f 10,30 per maand. De SSGZ is namelijk een instelling van en voor studenten, zonder winstoogmerk. Dat scheelt!

PS.: Het scheelt trouwens ook in de kosten van een onmisbare ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering, desgewenst aangevuld met een brand- en inbraakverzekering. Vraag dus ook naar het Zekerheidspakket van de SSGZ! Bel 01719-70944 of stuur de coupon aan ons op. Je kunt ook bij je onderwijsinstelling naar onze folders vragen.

STUUR MIJ INFORMATIE OVER DE SSGZ

Naam: _____ m/v
Straat: _____
Postcode/Plaats: _____
Telefoonnummer: _____ Leeftijd: _____

Deze bon in open envelop sturen aan: SSGZ, Antwoordnummer 10070, 2200 VB Noordwijk. Geen postzegel plakken.

Studenten hebben hun eigen verzekering: SSGZ.

SSGZ ACCEPTEERT JE ONGEZIEN.

Samengesteld door Lucia Geurts

Muziek op het water

In 1992 is het vijfhonderd jaar geleden dat Columbus voet aan wal zette in Noord-Amerika. Deze verjaardag wordt gevierd met een muzikale boottocht van de "nieuwe" wereld terug naar het oude land. Twee jaar maakt het schip Point Counterpoint II een reis door Europa en Noord-Afrika. Het is uitgerust met een speciaal concertpodium, in de vorm van een akoestische schelp. Verder zijn er ontvangstruimten, een theater en kunstgaleries. Vaste passagiers zijn vijftig jonge musici, die samen het American Waterways Wind Orchestra vormen. Waar de Point Counterpoint aanmeert, kan het publiek vanaf de kade de concerten van het gelegenheidsorkest meemaken. Het speelt klassieke werken, beat, jazz en pop, tegen de achtergrond van vuurwerk. In de galeries zijn moderne schilderijen, sculpturen en keramisch werk te zien. In Maastricht is het schip drie dagen te bezichtigen. Woensdag 13 september geeft het Waterways Wind Orchestra een concert aan de Maaskade, aanvang 20.30 uur.

Noenconcert in Vrije School

Zondag 10 september is in de aula van de Vrije School aan de Leuvenlaan in Randwijck een "noenconcert in Weense stijl". Het pianotrio Gisela Douwes en de zangeres Ellen Pincowski brengen muziek van Kreisler, Stolz en Strauss en zigeunermuziek. Het trio bestaat uit Gisela Douwes (piano), Chris Chan (viool) en Gabor Bartos (cello). Op de Weense muziek kan Weens gewalst worden en er is Weense wijn. De opbrengst van het concert is voor de niet-gesubsidieerde bovenbouw van de Vrije School. Het concert is tussen 12 en 15 uur.

Limburgse Rock and Ryth'm

Zaterdagavond treden op het overdekte plein achter het Lösstheater, Achter de

Barakken, vier Maastrichtse rock- en ryth'm and blues-bands op: Bon voyage, Route '66, Crossroad, Anno '66. Zij brengen muzikale hoogtepunten uit de jaren zestig en zeventig, dus hits van ondermeer de Stones, Beatles, Jimmy Hendrix, Creedence en The Cream. De avond duurt van 20 tot 24 uur en is een initiatief van de muziekvereniging "Anno Inter-music" (AIM). Deze zet zich sinds 1985 in voor de ondersteuning en promotie van amateurpopgroepen.

Galerieweekend

Dit weekeinde houden elf galeries in Limburg een Galerieweekend. Zaterdag en zondag zijn zij van 10 tot 22 uur geopend en tonen naast hun vaste collectie speciale exposities. In Maastricht nemen galerie Artisant (Grote Gracht 43) en galerie Anny van de Beeselaar (Tafelstraat 6a) deel aan deze manifestatie. Artisant toont naast de vaste collectie landschappen en stillevens van de Heerlense kunstenaar Hans Hansen. Annie van de Besselaar laat schilderijen in textiel van Janneke Laheij en in olie van Sjeff Hutschemakers zien. Het weekend is de eerste activiteit van de Vereniging Limburgse Galerieën, die twee weken geleden werd opgericht. De vereniging, waarbij zich tot nu zeventien galeries hebben aangesloten, wil meer mensen naar de galeries lokken en de gezamenlijke belangen behartigen, onder andere door georganiseerd overleg met overheid en kunstenaars en collectieve publiciteit. Het organiseren van gezamenlijke, ook grensoverschrijdende activiteiten staat ook op het programma. Begin december verschijnt een Limburgs kunstboek, waarin aangesloten galerieën, Limburgse musea en kunstenaars zich profileren in zwart-wit foto's met tekst.

(foto Franco Gori)

Woodstock 1989

Nog niet alles is verloren. De cultuur van Woodstock is nog niet helemaal doodgedrukt door no nonsense, Samsonite en O'Neill. Een warme golfstroom overspoelde vier dagen Maastricht. Ruim achttienhonderd mensen, vooral jonge, ontmoeten elkaar tijdens het twaalfde internationale jongleerfestival, dat voor de eerste en voorlopig de enige keer in Maastricht werd gehouden. Uit alle landen van Oost- en West-Europa, uit Noord-Amerika en Australië, maar vooral uit Frankrijk en Engeland kwamen ze naar de Dousberg om naar elkaar te kijken, van elkaar te leren, hun kunsten te vertonen en plezier met elkaar te maken. Vrolijk en zachtmoedig. Buitenstaanders werden spontaan opgenomen en buitelandse brokkenmakers vriendelijk geholpen de knotsen of ballen weer in het gareel te krijgen.

Zaterdag trok de bonte stoet naar de binnenstad. Een kleurrijke, ongeorganiseerde troep, die zich niet van de wijs liet brengen door het haastige winkelpubliek, dat soms dwars door de jongleersacts heen banjerden. Dapper en glimlachend gingen ze door, de clowns, steltlopers, de eenwielrijders en diabolooiers. En overal kleurige balletjes en glimmende knotsen die in cirkel van drie, vier, soms vijf door de lucht zweefden. Allengs wisten zij de aandacht te trekken, zelfs van de meest fanatieke koopjesjagers. Op weg naar het Vrijthof vormde zich stilaan een stoet van kijkers, die zich even later rijen dik opstelden op het plein, rondom een imaginaire piste, een magische cirkel waarbinnen de jongleers een niet-geregisseerde maar prachtige voorstelling gaven. Straattheater pur sang: voor iedereen, zonder opsmuk, kindvriendelijk. Kortom straattheater zoals er dit jaar tijdens het Limburgs straattheaterfestival zo bitter weinig te zien was.

Een schorre krullebol wist met humor en gezag in het Engels en gebroken Nederlands publiek en jongleers zo te dirigeren,

dat ze gewillig plaats maakten voor elkaar als dat nodig was, dat de voorsten gingen zitten, zodat de achtersten ook nog iets konden zien, dat iedereen sportief bleef, ook al ging het er soms chaotisch aan toe. En het publiek genoot van de show, het kijken naar die wonderlijke mensen. Het leefde mee met de wedstrijden waarbij de inzet een chocolade knots was.

Hoort dit nu op een pagina als deze waarboven Cultuur nog met een C staat geschreven? Jazeker en wel degelijk. Als zoveel mensen een manier van leven creëren waar zoveel anderen een paar uur lang ademloos van kunnen genieten, dan hebben we te maken met cultuur. Het is een vorm van beschaving, het voegt iets toe aan het dagelijks leven. Niet met de C van Cantates en Cabaret, wel met de c van creatief en curieus. Het hoort niet thuis achter de hoge muren van theaters, maar op een plein, op straat, in een circustent, in een sporthal of desnoods in een zwembad. Bij de voorstelling zaterdagavond in de sporthal in Randwijck, het enige formele onderdeel, het enige ook dat het publiek geld kostte (een tientje maar) was alleen wethouder Peters van cultuur aanwezig. Andere hooggeplaatsten en subsidiegevers uit Maastricht of Limburg zaten elders: bij Evita in de Bonbonniere. Het speelt de organisator Lee Hayes een beetje, volgens de Limburger van maandag. Ach, waarom? De gewone mensen uit Maastricht waren er toch en al die aardige jongleers zelf? Laat Hayes blij zijn dat de culturele drempel nu eens te hoog was voor de elite en niet voor het "gewone" publiek!

Lucia Geurts

AGENDA

Theater

Evita, Koninklijk Ballet van Vlaanderen, Stadsschouwburg, 8 sept.: 20.00 uur.
Breakpoint, Het Groot Niet Te Vermijden Dans/Showorkest, O.L. Vrouwewal, 8 sept.: 20.30 uur.
Breakpoint, Brulloftsmal, Dans Compagnie Limburg, O.L. Vrouwewal, 9 sept.: 20.30 uur.
Kaas van Willem Elsschot, Herman Verbeek, Stadsschouwburg Heerlen, Kleine Zaal, 8 sept.: 20.30 uur.
The Rocky Horror Show, The Kenneth More Theatre Production, Stadsschouwburg Heerlen, 8 + 9 sept.: 20.00 uur.
Amaterasu, Balletkompanie Danza Viva, Stadsschouwburg Heerlen, 12 sept.: 20.00 uur.
Dulcinea's Don Quichot, Het Vervolg/Intro, Zaal Het Vervolg, 12 t/m 14 sept., 20.30 uur.

Muziek

Rock en Roll Festival, Dominicanerkerk, 8 sept.: 20.00 uur.
Live in Löss, Limburgse bands, Löss Theater, 9 sept.: 20.00 uur.
Breakpoint, Promsconcert, Limburgs Symphonie Orkest, 10 sept., 20.30 uur.
American Waterways Wind Orchestra, Amerikaans drijvend muziektheater, Kade langs de Maas in Maastricht, 13 sept.: 20.30 uur.

Exposities

Hans Hansen e.a., Galerie Artisant, Grote Gracht 43 Maastricht, 23 aug. t/m 30 sept. Openingstijden: 9 + 10 sept. 10-22 uur. Verder: di t/m za 13.30-17.30 uur.
Portfolio, recente aankopen heden-daagse kunst, Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4, 19 aug. t/m 17 sept.: di t/m vr 11-17 uur, za + zo 14-17 uur.

Josephine Teeken, werk over "tussen leven en dood", Stichting Plons, Mariabastion 52, Maastricht, 25 aug. t/m 10 sept.: do t/m zo van 13-17 uur.
De vlag dekt de lading, collectie vaandels in het bezit van het sociaal historisch centrum. Expositie loopt vanaf 7 sept. t/m 5 okt., Gouvernment, Maastricht, ma t/m vr 9-17 uur.
Janneke Laheij en Sjeff Hutschemakers, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstr. 6a Maastricht, 8 sept. t/m 1 okt. Openingstijden: 9 + 10 sept. 10-22 uur. Verder: do 13-17, vr t/m zo 11-17 en na afspraak.
Roland Sohler, Perroengalerie, Vrijthof 35, Maastricht, 2 sept. t/m 30 sept. Wo t/m za 13-18 uur of volgens afspraak.
Gertrude Beker, Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69 Maastricht, 9 sept. t/m 1 okt. Openingstijden: wo 14-18, do 18-

20, vr 14-18 za 10-17 en zo 13-17 uur.
Sleggried Gorinskai en Charles Pekkharig, Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, 8 sept. t/m 8 okt. Openingstijden: 9 + 10 sept.: 10-22 uur. Verdere openingstijden: do 15-20, vr, za en zo 13-18 uur.
Jiri Anderle en Luc Bemelmans, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Maastricht, 8 sept. t/m 17 okt. Openingstijden: vr t/m zo, 13-17 uur.

Film

Speelweek 8 t/m 14 september
Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Salaam Bombay, 20.00 uur
Os canibals, 21.00 uur
Het rode korenveld, 22.00 uur
Mabi, Kleine Gracht 24a

Baron Munchausen, vr t/m zo om

14.30, 18.00 + 19.00 uur. Ma + di + do om 21.00 uur. Wo om 14.30 + 21.00 uur.
The naked gun, vr 14.30, 18.30 + 21.30 uur. Za + zo 18.30 + 21.30 uur. Ma, di + do om 21.30 uur.
Lock up, dag. om 21.00 uur, vr t/m zo om 14.30 + 18.30 uur en wo om 14.30 uur.
Licence to kill, vr t/m zo om 14.30, 16.15 + 21.15 uur. Ma, di + do om 21.15 uur. Wo om 14.30 + 21.15 uur.

Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1
Lethal Weapon II, dag. om 18.30 + 21.30 uur. Za, zo en wo óók om 14.30 uur.
Roadhouse, dag. om 18.30 + 21.30 uur. Za, zo en wo óók om 14.30 + 18.30 uur.
Rainman, dag om 21.00 uur.
Wilde harten, dag. om 18.30 uur.

Doel & Rationale

Zodra je geboren bent, is het leven al één grote rommel. En hoe ouder een menskind wordt, hoe groter de chaos wordt. Daarom zoeken we allemaal naar zekerheden. Het geloof, de wetenschap, de liefde, het zijn levensbepalende zaken. Zelfs het yuppie-dom hoort in dit rijtje thuis: de zekerheid gelukkig te worden door stronhard te werken tot je veertigste, en de overtuiging hebben dat je daarna met een dreigend hartinfarct kunt gaan rentenieren. Maar kijk nu eens: wat is er geworden van telematica-tycoon Smit, van oliebaron Kashoggie, van wapensjoemelaar Ollie North of van onderwijs-wonderkind In 't Veld? Verworden, lieve lezertjes! Verworden tot werkmachines. Niks rentenieren, niks geluk. Ons aller oom Anton Dreesmann heeft reeds de keerzijde (ergens wel...) aangereikt; een huis vol boeken, abonnementen op meer dan driehonderd titels, een paar bijzonder aardige by-passes in zijn borstkas, en een vernielde bunker in St. Moritz. Er is ook nog een heel andere medaille. Die wordt gedragen door mensen die een of andere lollige ideologie aanhangen. Het hippie-la-ma-waaien-as-je-maar-van-mekaar-houdt geloof (Vinkenoog), het gezondheidsfanatisme (Mellie Uyldert, en de geliefde kwakzalver dr. Vogel - leve de Dokter!), het lesbo-anarchisme, kortom, de vooruitgang heeft ons veel moois gebracht.

Het staat buiten kijf dat deze maatschappelijke sectoren het makkelijker hebben dan de yuppies en de wetenschappers. Heerlijk dogmatisch mag je zijn, als je ziekten vermag te diagnostiseren door aandachtig te turen in de ingewanden van een albino-konijntje dat zojuist nog vrolijk loof van bospeen in de achtertuin van de wonderdokter at. Fietsen op zondag zal ons in de diepste helleput brengen, aldus bepaalde sekten. Wat zou het niet een schok voor de gelovigen zijn als uit één van de nog niet geanalyseerde Dode Zee-rollen bleek dat de discipelen van de Heere elke zondag een rondje rond het Meer van Galilea toerden, waarbij de Zoon zelf regelmatig briljant kopwerk verrichtte: "Kom op jongens, niks man met de hamer, we moeten daar die berg op, want ik moet nog een rede houden!" En dan De Wetenschap! Wat een saai soort zekerheid geeft me die toch! Toegegeven moet worden dat het uitgangspunt van het bedrijf niet onaardig is: je ziet iets, en je wilt weten hoe het komt. Dat is toch een uitdaging, niet? Maar dan!

Eerst komen er vijftientig zeergeleerde professoren met kruiwagens vol twintigdelige standaardwerken aangezueld. Allemaal beweren ze bij hoog en bij laag dat je hún compendium toch wel moet beheersen voordat je het zelfs maar kunt wágen over je vraag na te denken. Als je net de moed wilt opgeven is er altijd wel eentje met een vriendelijke glimlach die je een methodologische loer draait. En jawel: zonder dat je er erg in hebt is spoedig al je creativiteit verdwenen en draai je mee in het academische circus. Als je vervolgens aardig kunt meebabbelen zijn de kaarten geschud: een nieuwe briljante wetenschapper is opgestaan!

Zo zie je maar: er zijn vele medailles, en zonder uitzondering hebben ze een keerzijde. Mag ik in deze jaargang daarover verder met U uitweiden?

Eva

CYNISCHE YUPS, DIE STARTERS?

Studenten in zaken: het is een bestaand, zij het niet wijd verbreid fenomeen. Het jongste initiatief is dat van twee juridische studenten die druk doende zijn een rechtsbijstandsbureau op te zetten. Om geld te verdienen, maar ook om eens te kijken "hoe dat gaat, iets opbouwen." En die Porsche voor de deur, dat zit er niet echt in, dat weten ze ook wel.

Er zijn ook studenten die al langer bezig zijn hun studie te gelde te maken in een eigen bedrijf. Ze zijn nu een kleine twee jaar bezig. Hoe verging het hen?

bericht uit Maastricht

Op bepaalde dingen hadden ze zich inderdaad wel verkeken toen ze er aan begonnen. Dat je er zo vreselijk veel tijd in moet stoppen bijvoorbeeld, en dat je steeds achter nieuwe opdrachten aan moet. "We dachten eigenlijk dat het op een gegeven moment wel vanzelf zou gaan als je eenmaal een tijdje bezig was en bekend zou zijn in het circuit. Maar zo blijkt het dus niet te werken", vertelt Jeroen Duijsens (25), een van de drie vennoten van FMD Adviesbureau. FMD staat voor Faessen, Mertens en Duijsens. Peter Faessen (29) is afgestudeerd HBO'er (toegepaste huishoudwetenschappen), de twee anderen studeren allebei nog aan de RL: Mark Mertens (23) is nu vijfdejaars student rechten, Jeroen Duijsens zesdejaars student bedrijfseconomie. Die studie verhinderde ze niet om twee jaar geleden een eigen bedrijfje op te zetten, integendeel: ze hadden er altijd al wat naast gedaan.

Tijd was er dus genoeg, maar na jaren van baantjes achter de tap of functies in verenigingen en faculteitsraad, wilden ze wel eens wat anders, liefst iets waarmee wat geld te verdienen zou zijn. En er was nog een reden: onafhankelijkheid, eigen baas zijn, zelf iets opbouwen. Maar wat?

Het idee diende zich vanzelf aan. Peter Faessen, die aan zijn HBO-opleiding in Heerlen afstudeerde op het ouderenbeleid, liep een stage in die sector en constateerde dat de zorg er als gevolg van de bezuinigingen niet bepaald op vooruit was gegaan. De toenemende vergrijzing zou het beroep kende voorzieningen alleen maar groter diende dus op gereageerd te worden, vond dan bij studenten van zo'n twintig jaar geleden resulteerde die analyse niet in de oprichting van een actiegroep. Evenmin meldde men zich bij de communistische partij om mee te helpen de massa's der bejaarden te organiseren en zo de overheid op de knieën te dwingen. Integendeel, de overheid kon maar beter ver weg blijven in de conceptie van de jonge ondernemers in spe. Hier was namelijk een gat in de markt gesignaleerd. Die ouderenproblematiek, daar was wel geld aan te verdienen. Er waren voorbeelden van commercieel werkende bedrijfjes die de thuiszorg bedienden in de vorm van maaltijdverstrekking of alarmeringssysteem, dus onmogelijk was het niet. Bovendien zou de gemiddelde bejaarde in de toekomst er door verstandige pensioenreserveringen alleen maar kapitaalkrachtiger op worden. Dat strekte tot optimisme, want aan armzalige AOW-trekkers viel natuurlijk geen droog brood te verdienen.

Cynische yups, deze starters? Snelle jongens die Voorhoeve's VVD nog te sociaal vinden? De gedachte komt snel op, maar blijkt een vergissing: van de drie vennoten stemt één D'66, de twee anderen PvdA. Maar er is een verschil met vroeger: de zakelijkheid voert de boventoon.

Puur zakelijk was dan ook de conclusie dat een eigen servicebedrijfje niet echt

binnen de mogelijkheden lag, maar wel iets anders: een adviesbureau dat zich op de markt van de ouderenzorg zou richten. Al snel werd het terrein verbreed tot de gezondheidszorg en de welzijnssector, en in augustus '88 was de eerste opdracht binnen. De gemeente Brunssum zocht manieren om de door haar gesubsidieerde instellingen efficiënter met de beschikbare middelen om te laten gaan, en belandde bij het jonge bureautje. Geheel toevallig was dat niet; Peter liep een stage bij de gemeente en wist dus de noodzakelijke contacten te leggen. Met die opdracht, die naar tevredenheid werd uitgevoerd, kwam de zaak aan het rollen. FMD hoopt nu op een vervolgoed opdracht en verrichtte in de tussentijd een haalbaarheidsstudie naar de automatisering van de medicijnvoorziening in ziekenhuizen.

Vanaf het begin heeft het bureau nog geen dag zonder werk gezeten. Niet dat alles van een leien dakje gaat. Een jaaromzet van één à anderhalve ton kan alleen maar gehaald worden fulltime of meer, zeker den aan de op-ven moment w i j s -

met hard werken. Dat wil dus zeggen: in periodes dat er gerapporteerd moet worden drachtgever. De studie, tja, "op een gegeven je wel dingen uitstellen, en ondergroepen zijn er al helemaal niet meer bij", vertellen Mark en Jeroen. Enige studieovertraging was dus niet te vermijden, maar binnenkort, dit jaar nog, moet de bul in de zak zitten en kan het bedrijf alle aandacht krijgen die nodig is. Dan ook zullen alle drie de vennoten hun inkomen uit "de zaak" moeten betrekken. Nu heeft alleen Peter een (minimum)inkomen. Mark en Jeroen leven van de basisbeurs, want in principe gaat de winst het bedrijf weer in, en dat op velerlei manieren.

De huisvesting is

voorlopig relatief goedkoop omdat men onderdak heeft gevonden in het Science park 2. Duur maar niet minder noodzakelijk zijn computers en printers, terwijl ook voor de

parafarmacia van de jonge zakenman (zoals daar zijn: het visitekaartje, het kostuum) een aardige duit moet worden neergeteld. In het begin was nog niet zo duidelijk dat die dingen echt nodig waren. Mark Mertens: "Dan kwam je ergens en na afloop van het gesprek werd dan gevraagd of je je kaartje wilde achterlaten, dan kon er teruggebeld worden. Ik greep dan altijd naar mijn borstzakje om zogenaamd tot de conclusie te komen dat ik de kaartjes toevallig weer eens was vergeten, maar in werkelijkheid hadden we die dingen nog helemaal niet."

Een veel groter probleem was de geringe hulp van buiten voor de startende ondernemers. Alle aangevraagde subsidies werden geweigerd omdat de betrokken instanties twijfelden of deze (nog altijd) studenten wel voldoende tijd in de zaak zouden kunnen steken. Ook onvervalst cynisme werd hun deel: men geloofde eenvoudig niet dat een jurist, een bedrijfseconoom of een HBO'er zich langdurig tevreden zouden stellen met het minimumloon, want veel meer zou het bedrijfsresultaat in de eerste jaren waarschijnlijk niet toestaan. Die zijn verdwenen zodra de gelegenheid zich voordoet, en weg is dan het bedrijfje, was ongeveer de redenering. Klopt dat dan niet?

Jeroen Duijsens: "Natuurlijk niet. In het begin moet het gewoon opgezet worden, dan komt er nog niet veel uit. Maar daarna moet je inderdaad wel wat resultaten zien. Nu het loopt verwacht ik binnen twee jaar op een modaal inkomen te zitten, en daarna meer. Je steekt hier gauw 60 of 70 uur per week in, en vakantie was er dit jaar ook niet bij, dus daar mag wel wat tegenover staan. We zijn dit niet begonnen om snel rijk te worden, maar als het bij modaal blijft houden we er mee op."

Wammes Bos

